1893 80 років 1973
Служи Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 28. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 12-го ЛЮТОГО 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, FEBRUARY 12, 1974 No. 28. VOL. LXXXI.

СУЖА ВІДБУЛА ЗБОРИ, ІВАН КЕДРИН-РУДНИЦЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Ред. Іван Кедрин-Рудницький

Ню Йорк. — Сеньйор українських журналістів ред. Іван Кедрин-Рудницький був переобраний на голову Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА) на чергову 2-річну каденцію у висліді Загальних Зборів цієї Спілки, що відбулися тут у приміщеннях Літературно-Мистецького Клюбу минулої суботи, 9-го лютого. Зборами, в яких взяло участь зареєстрованих 39 осіб, в цьому вісім гостей, проводив проф. д-р Юрій Старосольський, секретарював ред. Михайло Островерха. Ред. Іван Кедрин-Рудницький, відкриваючи наради, згадав померлих від попередніх зборів членів Спілки: довголітнього її секретаря д-ра Романа Криштальського, ред. Лева Лепкого, проф. д-ра Петра Ісаєва, Олександру Животко, колишнього головного редактора „Америки" Миколу Пасіку, проф. Юрія Пундика та ред. Івана Ставничого. Вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано їхню пам'ять. Окремо привітав ред. Кедрин приявних на цих зборах голову Спілки Українських Журналістів Канади та рівночасно голову Світової Федерації Українських Журналістів ред. Нестора Ріпецького та приявних разом з ним членів Молодіжної Секції СУЖК Ярослава Заяця та Ірину Макарик, які в імені СУЖК привітали зібраних.

Д-р Ю. Старосольський, перебираючи провід нарадами, згадав вичитане твердження, що українські журналісти завжди були в передовій лінії змагань нашого народу до волі і незалежности. Він не входить в те, наскільки це твердження оправдане, але він впевнений, що так може і повинно бути.

З черги обрано Номінаційну комісію в складі: д-р Лука Луців, ред. Уляна Любович і пані Іванна Мусій, та Резолюційну комісію в складі: ред. М. Сосновський, ред. Василь Верган і ред. Михайло Островерха.

Звіти членів Управи: голови ред. Івана Кедрина-Рудницького, секретарки пані Ольги Кузьмович та скарбника Павла Дорожинського були приготовані на письмі і звітодавці доповнили їх короткими заввагами. Ред. І. Кедрин дав загальну оцінку праці Управи Спілки, пані Ольга Кузьмович говорила про діловодство та членство, а П. Дорожинський подав загальний стан каси, яка в звітовому часі мала 3,514.25 дол. прибутків, включно із пожертвою д-ра Богдана Олесницького в сумі 600.00 дол. на фонд СУЖА, та 2,112.49 видатків, отже в касі залишилося сальдо в сумі 1,402.46 дол. За Контрольну комісію звітували ред. Степан Женецький та ред. М. Сосновський, при чому Ст. Женецький відчитав листа неприявного голови Контрольної комісії ред. Мстислава Дольницького із рядом критичних завваг щодо праці Управи. Деякі критичні завваги не так щодо СУЖА, як радше журналістичних практик висловив в дискусії ред. Орест Питляр. Дискутантам коротко відповів ред. І. Кедрин. На пропозицію Контрольної комісії дотеперішній Управі схвалено звільнення і після схвалення деяких змін у статуті Спілки обрано її Управу в складі: Іван Кедрин-Рудницький — голова, В. Верган, М. Сосновський і Я. Шав'як — заступники, Ольга Кузьмович — секретар, Павло Дорожинський — скарбник, А. Драган, В. Душник, В. Тершаковець, О. Питляр, І. Длябога та Р. Голіят — члени Управи. Контрольна комісія: М. Коць — голова, С. Женецький і М. Чарторийський — члени. Товариський суд: В. Барагура — голова, д-р Б. Олесницький і Л. Луців — члени. На голову Верифікаційної комісії обрано М. Островерху. Збори закінчено схваленням відповідних резолюцій та вільними внесками.

Президент Ніксон пропонує 16 більйонів на поліпшення засобів транспортації

Вашингтон. — У суботу, 9-го лютого, президент Ніксон, промовляючи через радіо, заявив, що перешле до Конгресу пропозицію, щоб на поліпшення таких засобів масової транспортації, як залізничі та автобусові лінії, а також підземки, призначити 16 більйонів долярів. Ця сума була б розложена на наступних 6 років. Якщо Конгрес схвалить цю суму, то річна федеральна допомога засобам масової транспортації подвоїться. Таким чином — деякі коментатори твердять — може пощастить задержати кошти переїзду нюйоркськими автобусами та підземками на теперішньому рівні, тобто 35 центів. Президент Ніксон також звернеться до Конгресу в справі схвалення ще іншого закону, який призначив би додаткових 2 більйони долярів на позички для залізничих ліній.

У НЮ ЙОРКУ ТА НЮ ДЖЕРЗІ ВСТАНОВЛЕНО РАЦІОНУВАННЯ БЕНЗИНИ

Ню Йорк/Трентон. — У понеділок, 11-го лютого, в Ню Йорку та в Ню Джерзі ввійшли в життя системи раціонування бензини, згідно з якими авта, реєстраційні плитки яких закінчуються паристими числами, або зером, могтимуть купувати бензину в паристі дні, а авта, реєстраційні плитки яких закінчуються непаристими числами, могтимуть набути бензину тільки в непаристі дні. У Ню Йорку, як в Масачусетс і Ореґоні, ця система раціонування є добровільна, тобто губернатор Малком Вільсон звернувся до власників бензинових стацій, щоб вони впровадили цю систему, але наразі нема закону, який змушував би власників стацій підчинитися цій вимозі губернатора. Але Вілсон вже звернувся до нюйоркської леґіслятури, щоб схвалила закон, який надавав би йому надзвичайні повновласті щодо енерґетичної кризи, включно з правом перемінити добровільну систему раціонування бензини на примусову. Згідно з існуючою нюйоркською добровільною системою, в непаристі дні можуть купувати бензину не тільки авта, яких плитки закінчуються непаристими числами, а також ті, яких реєстраційні плитки складаються тільки з літер.

У Ню Джерзі, де леґіслятура минулого тижня вже надала губернаторові Брендонові Бирнові надзвичайні повновласті щодо енерґетичної кризи, система раціонування, тобто купування бензини що два дні, є примусова. У місяці, які мають 31 днів, всі авта могтимуть 31-го купувати бензину, хіба, що це буде неділя. Крім того, губернатор Бирн повідомив, що авта, бензинові збірники яких будуть наполовину повні, не могтимуть купити бензини, а на всіх шляхах Ню Джерзі, крім „Гарден Стейт Парквей" та „Ню Джерзі Тирнпайк", водіями будуть запевнені принаймні 5 ґальонів бензини. Нюйоркський губернатор Вільсон також вимагав, щоб в Ню Йорку бензинові стації не продавали бензини тим автам, збірники яких є наполовину повні.

НЮ ЙОРК УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИВ СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ

Ню Йорк (ЛЕВ). — Заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку — Метрополітального Відділу УККА, відбулось тут в неділю, 10-го лютого, величаве відзначення свята Самостійности і Соборности при майже виповненій великій залі Фешен Інституту. На чудово удекорованій Т. Шевчуком сцені (сходяче сонце на тлі українських національних прапорів) уставились організації з прапорами, а саме, представники ОбВУА, І УД УНА, Об'єднання УПА, ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ і дві великі групи молоді Пласту і СУМА. На цьому тлі присутні вислухали, стоячи, відіграний д-ром І. Соневицьким американський і український національні гимни, закінчуючи останній могутнім співом цілої залі.

Словами двох державних Актів і коротеньким з'ясуванням політичної ситуації в часі визвольних змагань голова КОУАО адв. Роман Гуглевич відкрив свято, вітаючи приявних на залі, зокрема Владику Ореста, протоігумена ЧСВВ о. П. Пащака і всіх отців та сестер, генералів, старшин і вояків українських армій з часу визвольних змагань. Адвокат Юрій Волинець відчитав обидві проклямації — губернатора Мелкома Вілсона і посадника Абрагама Віма. Запрошений з Філядельфії хор „Прометей" під диригентурою Мих. Длябоги відспівав три пісні: „За рідний край" — Гайворонського, „Часом я тужу" — Кудрика і „Хор норманів" — Вахнянина, а танцювальний ансамбль „Верховинці" Осередку СУМА в Ню Йорку під керівництвом Олега Гензи виконав „Молитву" (на мотив „Владико нема і землі") і „Повзанець". Солістами в танцю були: М. Благий, М. Воло-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Михайло Данилишин з Аргентини на відвідинах у ЗСА

Під час відвідин у „Свободі". Сидять (зліва): Микола Винник, ред. Володимир Левенець і Михайло Данилишин.

Джерзі Сіті. — В п'ятницю, 8-го лютого ц. р. редакцію „Свободи" відвідав відомий на терені Аргентини суспільно-громадський діяч і організатор Михайло Данилишин разом з його давнім товаришем Миколою Винником, що проживає тепер в Ню Йорку. Прикро, що фактичною метою ненадійного приїзду Мих. Данилишина до ЗСА була смерть його брата Ярослава, похорон якого відбувся 2-го лютого. Гість постійно, вже 47 років, живе в Буенос Айресі в Арґентині, під сучасну пору є почесним головою „Просвіти", яка є найстаршою українською установою в Арґентині, він є членом видавничої комісії цієї установи, співредактором тижневика „Українське Слово", як також членом і співробітником багатьох інших церковних і світських установ. Внедовзі, як поінформував редакторів „Свободи" М. Данилишин, вийде у Видавництві „Українського Слова" його монографія про українців в Арґентині, над якою він працював майже 35 років. До книги, яка матиме приблизно 300 сторін з 16-ма розділами, включено багато документального матеріялу про українців в Арґентині, їхні культурні, суспільно-громадські, церковні, молодечі, виховні та політичні установи і організації. Для пожвавлення пра-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Конференція в справі енерґетичної кризи не принесе більших успіхів

Вашингтон. — Дводенна конференція представників західніх европейських держав, ЗСА, Японії і Канади у Вашингтоні, що почалася 11 лютого, має за завдання узгіднити політику західніх держав і Японії, головних споживачів нафти, на відтинку забезпечення пальним, а також на відтинку розвитку нових енерґетичних джерел у додатку до нафти, вугілля і природного газу. Згідно з американським пляном, індустріяльні країни повинні б у власному інтересі об'єднати зусилля щодо розвитку нових джерел енергії, а також проводити узгіднену політику щодо використовування наявних засобів. Практика останніх тижнів показала, однак, що не буде легкою справою досягнути порозуміння в цій справі між індустріяльними країнами, які навипередки вже поробили на власну руку заходи, щоб забезпечитися в арабських держав потрібною нафтою. У висліді, ціни на нафтову ропу за короткий час потроїлися, що у свою чергу посилить інфляцію у всіх країнах. На сучасному етапі ні одна з европейських держав не виявляє зацікавлення американським пляном, вважаючи, що прийняття цього пляну вплинуло б неґативно на поставу арабських урядів, які не хочуть допустити до оформлення спільного фронту індустріяльних держав, бо тоді їм не було б так легко з ними дати собі раду.

Японія підпише договір з Китаєм

Токіо. — Формальна апробата правлячою Ліберально-демократичною партією проєкту японсько-китайського договору про прямий повітряний зв'язок уможливить, з одного боку, урядові підписати цей договір і встановити пряме повітряне получення між Токіо і Пекіном, а з другого, допровадить до зірвання решти зв'язків, які ще існували між Японією і китайським урядом на Тайвані. Дискусія на цю тему на форумі Ліберально-демократичної партії допровадила до сильного внутріпартійного непорозуміння, бо праві елементи в партії намагалися не допустити до підписання договору з Пекіном, вважаючи, що для Японії є кориснішим втримувати далі зв'язок з Тайваном. Справа в тому, що Японська Летунська Компанія має забезпечених 37 польотів до Тайпею тижнево, а Китайська Летунська Компанія на Тайвані має забезпечених 21 польотів до Японії тижнево. Китайський націоналістичний уряд повідомив, що у випадку підписання договору Японії з Пекіном, договір Японії з Тайваном буде автоматично уневажнений. Японські чинники, однак, надіються, що їм пощастить втримати у дещо зміненій формі контакти з Тайваном, враховуючи спільний економічний інтерес і для Тайвану і для Японії.

Президія Ради для Справ Культури при СКВУ відбула наради

Ню Йорк. — З багатьох проєктів, що їх розглядала на своєму засіданні Президія Ради для справ культури при Секретаріяті СКВУ 9 лютого, вирішено на початку діяльности зайнятися безпосередньо двома проєктами: а) переведенням обліку українських культурних працівників в країнах поселення, і б) пороблениям заходів для видання „Історії української культури". Це останнє завдання актуальне особливо тому, що в цьому напрямку вже дещо зроблено і конечним є започатковану працю закінчити. Незалежно від цього, Президія затвердила рямовий плян праці референтур в обсягу окремих ділянок нашого культурного життя. Як відомо, праця самої Президії і окремих референтур спрямована по лінії ініціювання специфічних проєктів і координування культурної діяльности, яка ведеться в окремих країнах поселення в загальній системі крайових центральних репрезентацій. Для цієї цілі існують крайові Ради для справ культури при цих центральних репрезентаціях, голови яких входять до Президії Ради для справ культури при СКВУ.

На порядку дня було теж питання фінансування діяльности Ради та окремих намічених проєктів і справа популяризації провідних ідей української культурної політики, як найголовнішого чинника на шляху збереження українських поселень та їхньої ідентичности. З цією метою на закінчення нарад відбулася зустріч членів Президії Ради з головою Світової Федерації Українських журналістів і головою Спілки Українських Журналістів Канади Нестором Ріпецьким та головою Спілки Українських Журналістів Америки Іваном Кедрином-Рудницьким, з якими разом обмірковано форми співпраці Ради з українською пресою. В нарадах взяли участь: голова Президії Ради В. Ласовський, секретар інж. Р. Кобринський та члени — інж. А. Осадца, інж. І. Заяць, Я. Пастушенко і М. Сосновський.

ВИСОКЕ ВИРІЗНЕННЯ ІНЖ. АДРІЯНА ЛАПИЧАКА

Ірвінґтон. Місцевий „Геральд" з 31-го січня поінформував про високе вирізнення інж. Адріяна Лапичака як „Вартісного урядовця" Американської Армії за „вартісні інженерські ідеї в ключових амуніційних справах". Відповідну грамоту з цим вирізненням передав інж. А. Лапичакові (на фото по-середині) під час публічної церемонії полковник Джонатан Голман (на фото зліва) командант Пікатинського Арсеналу, разом з репрезентантом Відділу Вартісної Енженерії, Реджіналдом Люїсом. Інж. А. Лапичак раніше працював в друкарні „Свобода".

ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА ЙОСИФА СЛІПОГО МОЖЕ ЗУСТРІТИ ДОЛЯ КАРДИНАЛА МІНДСЕНТІ

Торонто. — Коментуючи „переведення у стан спочинку" кардинала Йозефа Міндсенті і звільнення його з усіх становиць у церковній ієрархії, торонтський щоденник „Торонто Сан" з 6 лютого пише, що насправді кардинал Міндсенті став жертвою політики „відпруження", яку здійснює Ватикан щодо СССР і інших комуністичних урядів. За словами газети, у подібній ситуації знаходиться „кардинал Сліпий, голова Католицької Церкви українського обряду, який, не заломившися, перетривав 18 років у совєтських таборах праці і не вирікся Бога, ані не виступив проти Папи, що принесло б було для нього свободу. По звільненні він стався якоюсь мірою перешкодою для Ватикану, який його заглушив і обмежив. Українські католики в цілому світі були цим порушені і були готові зірвати з Римом, коли б кардинал Сліпий був головний такий рух очолити. Але він зберіг свою льояльність, хоч, як його раз цитовано, він заявив, що він є таким же в'язнем Ватикану, як перед тим був в'язнем в СССР".

Газета неґативно оцінює поступок Ватикану щодо кардинала Міндсенті, заявляючи, що Ватикан повинен вже був заждати „на природний розвиток подій", тобто на смерть кардинала, якому минуло 82 роки життя, а не димісіонувати його проти його волі. Справа в тому, що немає ніяких підстав надіятися, що політика „відпруження" принесе Церкві за залізною заслоною свободу. Для комуністичних режимів Церква є тільки знаряддям державної політики. „Марксистсько-християнське відпруження є небезпечне і містить в собі зерна корупції, зокрема, коли жертвується Князів Церкви, йдучи за вимогами нічого іншого, а тільки ідеологічного опортунізму".

КГБ викликає А. Солженіцина на допит

Москва. — За інформаціями, що їх одержали закордонні кореспонденти від дружини А. Солженіцина Наташі Светлової, прокуратура переслала на її адресу виклик для А. Солженіцина з'явитися в прокуратурі на переслухання. Ніяких подробиць у виклику не подано. Наташа Светлова не погодилася прийняти цього виклику з формальних причин і у висліді А. Солженіцин не зголосився у прокуратурі на допит. Справа в тому, що А. Солженіцин не є у Москві „приписаний", тобто не має права там проживати. Совєтські урядові чинники відмовилися дати йому дозвіл на проживання в Москві, не зважаючи на це, що там живе його родина. Виклик для Солженіцина підписав прокуратор Балашов. Добре поінформовані кола повідомляють, що йдеться тут про початок леґальної акції уряду проти А. Солженіцина за опублікований ним за кордоном твір „Архіпелаг ГУЛаг".

В. Маланчук продовжує розгромлювати літературних критиків і вчених УССР

Київ. — В надрукованій у журналі „Вітчизна", кн. 12 за грудень 1973 року, статті п. н. „Ідейні джерела літератури", в основу якої покладено доповідь на партійних зборах комуністів Київського відділення СПУ, автор її Валентин Ю. Маланчук, секретар ЦК КПУ і кандидат в члени Політбюра, виступав знову проти підкреслювання національних моментів і традиції у літературі і в наукових дослідженнях, зокрема також і в ділянці охорони історичних пам'яток. Натаврувавши „відчуження від реального світу сучасника, зосередження на льокальних явищах, вузько особистих переживаннях" у сучасній „радянській" прозі й поезії, В. Маланчук заатакував „серйозні промахи і помилкові тенденції" в статтях таких літературних критиків як Маргарита Малиновська та Дмитро Шлапак. Насвітливши нібито величезні досягнення в галузі охорони пам'яток культури й історії, зокрема з допомогою творення етнографічних музеїв під відкритим небом, В. Маланчук водночас із цим закликав „розрізняти справжні духовні цінності від консервативної або реакційної атрибутики", „не втрачати міри і здорового глузду" і розгромив „ідеалізацію патріярхальщини, давнини, зітхання про втрату якогось „національного духа", властиві творчості деяких літераторів". Найгостріше виступив В. Маланчук проти авторів різних праць і досліджень про видатних діячів культури в минулому, зокрема в оцінці таких діячів, як М. Драгоманов, М. Костомаров, М. Скрипник, В. Блакитний-Еллан. Особливо протестував В. Маланчук проти того, щоб „ставити дрібнобуржуазного діяча М. Драгоманова в один ряд з революційними демократами М. Чернишевським і Т. Шевченком", щоб підтягати „погляди М. І. Костомарова до рівня революційно-демократичних" і щоб замовчувати помилки М. Скрипника, зокрема перебільшування ним ролі національного питання, та „рецидиви боротьбистської ідеології" в діяльності В. Блакитного.

В Европі нафтова криза полегшала

Лондон. — Помірковано, а навіть тепла погода з одного боку, і збільшення достави нафти з арабських держав з другого, уможливили европейцям досить легко дати собі раду з нафтовою кризою. Згідно з даними з окремих західніх европейських країн, нафтова криза спричинила деяку невигоду, але не спаралізувала господарського життя. У всіх европейських країнах скасовано введені раніше обмеження, за винятком скорости на головних шляхах, а зокрема скасовано раціонування бензини. Одинокий неґативний наслідок кризи — це вищі ціни на бензину (до 1.25 дол. за ґальон) і на інші нафтові продукти, зокрема опалову нафту. В найгіршій ситуації далі є Італія, де продовжуються обмеження і де уряд плянує запровадити ще додаткові гостріші обмеження щодо користування автомобілями. Господарські труднощі Великобританії, хоч і пов'язані з нафтовою загальною кризою, мають інше підложжя з уваги на страйк вуглекопів, який почався, не зважаючи на розписані вибори, 9 лютого в цілій країні.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	3,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	383
ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	2,617

Впродовж минулого тижня одержала Головна Канцелярія 48 аплікацій нових членів. Серед них по дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори і секретарі Відділів:

Микола Хоманчук (В. 5) — 4 аплікації нових членів, Квітка Стецюк (В. 25) — 4, Марія Юзик (В. 492) — 4, Віра Ваніт (В. 473) — 3, Василь Мандзій (В. 8) — 2, Лідія Козак (В. 134) — 2, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 2, Андронік Копистянський (В. 327) — 2, та по одній аплікації 25 секретарів і організаторів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мужнє заперечення

Проголошена канцелярією угорського кардинала Йосифа Міндсенті заява із запереченням „добровільности" його резиґнації з титулу архиєпископа Естерґону та примаса Католицької Церкви Угорщини залишиться в літописі наших часів документом історичної ваги.

Важлива ця заява не тільки ствердженням, що рішення в справі кардинала Міндсенті було зроблене однобічно Ватиканом, тобто Папою Павлом VI, без згоди самого Кардинала, але також своїм принциповим з'ясуванням справжнього становища угорської Католицької Церкви під комуністичним режимом.

Подане в заяві з'ясування заперечує доосновно можливість здобуття будь-яких концесій чи полегш для Христової віри і вірних Католицької Церкви в поневолених комуністичних країнах. Угорщина й угорська Католицька Церква не є вільними — стверджено в заяві. Церковну адміністрацію цієї Церкви контролюють комуністи і комуністичний режим вирішує, хто може бути висвяченим на священика чи призначений на таке чи інше становище в церковній ієрархії. Свобода релігії, загарантована споминно угорською конституцією, фактично не існує. Релігія заборонена й утискується. Релігійне виховання виключене із шкіл, навіть якщо його бажають батьки. Обіцювана режимом згода на найменування єпископів чи апостольських адміністраторів не змінить наявної в Угорщині ситуації, не приверне свободи Церкві і не допоможе здійснювати її основну ціль: ширення Слова Божого. Інсталяція домовлених між Ватиканом і комуністичним режимом „пастирів миру" — тобто посередників між комуністичною владою і вірними, тільки підірве престиж самої Церкви й ідею її найвищого духового проводу. „В такій серйозній ситуації — стверджено наприкінці в заяві — кардинал Міндсенті не може резиґнувати із своїх становищ!"

Треба сподіватися, що керівники ватиканської політики візьмуть до уваги проголошену тепер заяву кардинала Міндсенті і будуть встановленими у ній фактами керуватися у своєму ставленні до Москви і залежних від неї комуністичних режимів Середньої і Східної Европи.

Небезпечні наслідки

Як виявляється, дискусія в справі признання для СССР статусу упривілейованої держави у торговельних взаєминах з ЗСА розкрила тільки деякі деталі широкого домовлення між урядами ЗСА і СССР щодо співпраці на відтинку науково-технічному і щодо торгівлі. Багато дечого остається захований від громадянства, а зокрема ніхто навіть самі американські законодавці — члени Конгресу — не знають розмірів всіх тих зобов'язань, що їх прийняв Уряд президента Ніксона у своїх заходах забезпечити „мир на найближче покоління" шляхом співпраці з СССР.

Сенатор Клиффорд Кейс звернув увагу Конгресу на те, що ще під кінець 1972 р. між ЗСА та СССР був підписаний договір, на основі якого Уряд ЗСА зобов'язався забезпечити Совєтський Союз справді масовими, дешевими кредитами і що, згідно з постановами цього договору, Експортно-Імпортний Банк вже погодився дати Москві позичку на суму 500 мільйонів дол. на 6%. Дальші позички для СССР є на порядку дня. Справа в тому, що ЗСА дає Совєтському Союзові кредити, щоб стимулювати американсько-совєтську торгівлю, яка за останні два роки практично подвоїлася.

Для ЗСА того роду політика, не зважаючи на всякі намагання її оправдати вимогами т. зв. міжнародних зобов'язань ЗСА, має трагічні наслідки. Не говоримо вже тут про прямо самогубний експорт до СССР американської пшениці, яким започатковано в ЗСА неймовірний зріст інфляції з одночасним браком сільськогосподарських продуктів. Політика „відпруження" допровадила не тільки до вирівняння сил між ЗСА і СССР, але спричинила захитання цієї переваги і пересунення її в користь СССР. Вислів цьому дав недавно в інтерв'ю з „Ю. С. Нюс енд Ворлд Ріпорт" (11 лютого) сенатор Беррі Ґолдвотер, республіканський кандидат на президента ЗСА в 1964 р. Згідно з його оцінкою, спертою на конкретні факти і цифри, ЗСА найшлися напередодні можливого пересунення з першого місця на друге, а то й третє у світовому укладі сил. В той час, коли СССР і його союзники з американською допомогою розбудовують свій військовий і господарсько-технічний потенціял, американська сила зменшується.

Враховуючи все це, треба згодитися з висновком сен. Ґолдвотера, що політика „відпруження" веде не до тривалого миру, а до третьої світової війни за те, хто дійсно має бути лідером світу.

О. Жданович

ЄДНІСТЬ ДОКТРИНИ І ДУМКИ

„Єдність доктрини й думки — перша передумова успіху війни й усякої боротьби, зокрема ж визвольної", — завжди повторював сл. п. ген. М. Капустянський, якого ми й досі не оцінили. Мабуть тому, що він дуже давно вважав своїм обов'язком не „стояти понад усіми", а включитися в окреслені ряди й там дати зі себе якнайбільше, не шукаючи дешевої популярности „надрядного чинника", а шукаючи змоги боротися разом із борцями, а при тому — давати думку, що не покривається з жадним окремим „потоком", служить цілості нації.

Наші поразки повинні б були нас давно пхнути на шлях шукання „єдности доктрини", навіть — єдности думки. Шляхи бо можуть бути різні при єдості мети, навіть — повинні бути різні, щоб являли мережу шляхів, без якої нема справжньої комунікації, а тим більше — опанування „простору" визвольної проблематики. А проте ж і досі у нас тієї єдности доктрини нема, тим менше — думки.

Хтось скаже: пощо пригадувати минуле. Але ж минуле — свідок нашої думки й діла й від цього свідка не втекти нікому й ніколи. Партійні полеміки ослабили нашу Визвольну Боротьбу 1917-21 років так, що ми її програли. Розпачливі шукання Гол. Отамана С. Петлюри не покрили розходжень, що були між партіями в питанні першенства національного й соціяльного моментів, як і не покрили трагічної проблеми самостійности чи „всеросійського визволення", що почалося при розвалі РУП (читайте й знову читайте спогади Ю. Коллярда!).

А далі: розбиття ОУН 1940 р., саме тоді, коли банкрутували всі „орієнтації" і була така неповторна нагода для створення „єдиної доктрини", було подією не менш трагічною як поразка 1921 р. (врешті також через різні „орієнтації", від Варшавського договору до „червоної УГА").

В пам'яті ще у кожного „менші справи": „зустрічатись чи ні", „висилати пакунки, чи ні", „визнавати УССР" чи ні, вважати шістдесятників і „дисидентів" марксистами й ставитись до них позитивно, чи неґативно?..

Сьогодні у нас спалахує дискусія над проблемою покаянної заяви І. Дзюби. Авже ж, це проблема. Але її можна по-різному ставити. Або в площині боротьби проти терористичного режиму окупанта, або в площині більшої чи меншої видержливости жертв цього режиму. У першій площині ми маємо всі дані зробити з трагедії І. Дзюби міжнародну проблему, як її являє справа А. Солженіцина чи А. Сахарова. У другій площині ми маємо всі шанси викликати внутрішню боротьбу й то саме між тим прошарком, що не потонув у еміґраційному ґетто, а шукає способу жити проблемами Рідних Земель.

Кудою ми підемо найближчими роками, залежить від того, чи знайдемо спільну доктрину, чи стати нас буде на спільну думку.

Маю підстави твердити, що я ніколи не був сліпим прихильником „єдности за всяку ціну", тобто єдности механічної. Не тому, що я трактував би націоналізм як тоталітарну систему, що не визнає противників, або вважає порозуміння з ними неможливим. Ні! Саме навпаки: є справи, в яких добре мати різні площини й змагатися за „єдність у різнородності". Але „єдність у різнородності" це і є єдність доктрини, зокрема визвольної боротьби, єдність думки й мети при різнородності засобів і шляхів. Але при такій єдності потрібне порозуміння, якась площина контакту, щоб той, хто йде іншим шляхом до тієї ж мети, був лише противником, а не ворогом. Це значить: з ним мусить бути контакт і порозуміння в засадничих справах.

Але саме цього у нас і нема. Або — дуже мало. Не слід тут говорити про вияви діяльности. Це справа другорядна. Важливіше й більш небезпечне те, що нема порозуміння в думці, яка б вела нас до однієї мети при окремих шляхах. Квітка єдности (десь я це вже казав) вимагає дуже глибокого й дбайливого піклування. Адже ж треба було багато десятиліть, щоб наші Владики відправили спільний Молебень при нагоді II СКВУ. Чи це не показове? А понад тисячу літ ми віруємо в єдиного Бога й цей факт визнавав за важливий ще Мохаммед, і казав різати голови „невірним". Але доктрина була й вона сьогодні стає підставою екуменізму...

Чи не можна було в справі екуменізму й толеранції витягнути висновків раніше, перед Другим Ватиканським Собором? А у нас ще й досі видаються окремі пресові органи, щоб засуджувати тих, які зважились на контракт із віруючими в того ж Єдиного Бога... Де ми? Дуже далеко від розуміння необхідности єдности, хоч бачили нашу трагедію часів війни, бачили трагедію Ізраїля, Корею, В'єтнам і бачимо криваві дії молодих держав, що раптом опинилися перед питанням нації, яке у нас було розв'язане ще Володимиром Великим, а потім так криваво „дорозв'язуване" московським окупантом і ним інтерпретоване й досі.

Припустім, що ми вже завтра (не після завтра!) знайдемо спільну мову в справі І. Дзюби, в справі „марксизму дисидентів" і не будемо

(Закінчення на стор. 5-ій)

С. Гординський

ПАМ'ЯТІ ЯРОСЛАВИ МУЗИКОВОЇ

(1896 — 1973)

В листопаді минулого року померла у Львові одна з найцікавіших і найбільш творчих постатей нового українського мистецтва — Ярослава Музикова. Її мистецька діяльність належить у нас до того провідного руху, який до сучасних шукань у модерному мистецтві підходив з глибоким знанням і мистецьких і технічних проблем українського мистецтва минулих епох. Мистецька і дослідна діяльність Музикової тісно пов'язана з Українським Національним Музеєм у Львові та Асоціяцією Незалежних Українських Мистців (АНУМ), яку вона очолювала як голова.

Ярослава Музикова, з дому Стефанович, навчалася малярства спершу в робітні польського мистця С. Батовського. Одночасно вона зацікавилася народним мистецтвом й іконою, великі збірки якої мали львівські музеї, особливо Національний. Тут 1922 р. вона запізналася з архітектом В. Пещанським, колишнім директором Херсонського музею, що був ґрунтовно обізнаний з усіма науковими і практичними методами реставрації і консервації ікон. Пещанський передав Музиковій усе своє знання, під його наглядом вона розчистила, м. ін., знамениту ікону перемиської школи XVI ст. „Христос у Славі" з с. Шкляри на Лемківщині. Після смерти Пещанського Національний музей 1927 р. вислав Музикову для дальших студій до Києва і Москви. У Києві вона працювала деякий час з учнем і згодом колеґою М. Бойчука, Миколою Касперовичем, провідним українським реставратором (загинув на Сибірі 1934 р.). Пізніше упродовж 5 місяців Музикова працювала в Москві в майстерні Ігоря Грабаря (родом із Закарпаття), відомого мистця й історика мистецтва. Тут вона засвоїла собі найновіші складні методи реставрації, її учителями були провідні російські спеціялісти — Чиріков, Богуславський і Юнін.

У другій половині 20-их рр. у Москві була широко поставлена праця над збереженням російської старовини, особливо ікони у відміну від України, де ікону просто викинули з українського мистецтва. Російські спеціялісти могли працювати безтурботно. Причиною цього було те, що в провідних партійних колах було все таки багато інтеліґенції, послідовників А. Луначарського — людини високої культури. Не так було в Україні, яка незабаром прославилася такими міністрами освіти й культури, як В. Затонський, який учених мистецтвознавців називав „любителями старого барахла".

Повернувшись до Львова, Ярослава Музикова, дружи-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

ПРО ДІЯННЯ З ПОЗИЦІЇ СИЛИ

З приємністю і увагою читаю статті Р. Рахманного, які завжди мають живий стиль, інтелектуальну гостроту і аналітичне схоплення проблем. Автор теж вітає, а то й домагається відгуку на його писання. Тому я й хочу задовольняти його бажання та відгукнутися на його статтю в „Свободі" з 25 січня 1974 р.: „Крок вперед — з позиції сили".

Безперечно треба погодитися з думкою, що в цьому 1974 „році грози і надії" нам треба діяти й боротися з позиції сили. Його аналіза сили нашої спільноти є в загальному правильна, хоч може дещо оптимістична. Багато наведених ним фактів і деяких, яких можна б навести, вказують на наявність ідеалізму, громадського зацікавлення, жертвенности та готовости піддержувани конструктивні акції наших громадських, церковних чи політичних чинників. Зріс теж інтелектуальний рівень нашої спільноти, збагачений припливом молодої інтеліґенції та впливами культурних середовищ країн наших поселень. Громада все більше вибаглива в своїх оцінках вартости і доцільности різних суспільних акцій і діячів. Чимраз легше підняти громадський ентузіязм на добру і корисну акцію та чимраз тяжче продати громаді дешеву, хоча б і позолочувану пропаґанду. І хоча громада з надією і здебільша позитивним наставленням прийняла передконґресові становища і заяви наших політичних середовищ, то все таки перебіг і перипетії з вибором управи СКВУ дещо затьмили вогник надії на конструктивне, громадсько - відповідальне наставлення авторів становищ і заяв. Та й у своєму дозріванні наше суспільство набрало певної дози терпеливости, що є позитивною прикметою. Це і повинні взяти собі під увагу наші провідні люди в громадських і політичних установах і дати громаді діла, які слідували б за їх словами. Ми вже дійшли до стадії, що з великою дозою скептицизму дивимося на різних конґресменів, й інших більших чи менших політиків, які в передвиборчий час появляється на наших зборах і святах і загрівають наші серця запальними промовами, закінченими кількома українськими словами, а потім зникають з обрію. Не було б добре, якби таке наставлення простягнулось і на наших діячів. А терпеливість має межу.

Реасумуючи свої думки під впливом статті Р. Рахманного, приходжу до таких пунктів: діяти з позиції сили — громада силову позицію має. Щоб крокувати вперед, треба розумно ту силу вести; ті, покликані бути провідниками, або хай ведуть, або, якщо бачать, що вони лишаються позаду, хай уступають місце людям новим, зі свіжими силами й ідеями. В жадному випадку не можуть бути гальмом для вияву живих сил громади. „Слова захоплюють — діла переконують і залишаються".

Д-р М. Дейгаківський
Бреквсіл, Огайо

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: д-р Михайло Данилюк

ПОЯВИЛАСЯ ГРИПА

Грипа, інфлюенца чи популярне „флю" появилася і цієї зими, хоч і без помітних вогнищ епідемічного характеру. Як і передбачували появився вірус типу „Б", хоч, як твердять, у виді деякої мутації. Засадничо захворювання переходить дуже подібно, як це було у 1970 році, можливо, із деякими познаками слабших симптомів. Пояснюють це тим, що чимало людей, які були защеплені проти грипи типу „Б" перед тим або й минулої осени, мають якусь відпорність до цієї недуги.

Для профілактики проти цієї грипи вже пізно, бо потрібно дві ін'єкції, два місяці одна після одної, а до того часу спалахування недуги перейде. Адже весна не за горами.

Лікування цього типу інфлюенци — таке саме, як і при всіх інших видах, про нього ми вже писали в минулому, згадка про це є в нашому „Довіднику".

ВИПАДКОВІ АРИТМІЇ СЕРЦЯ

Медична література не стверджує факту, що взимку різні „перебої" серця частіші, але чомусь так загально лікарі заобсервовують, що зимовою порою вони одержують більше запитів в справі різних серцевих занедужань, а в тому і в справі випадкових, коротко триваючих нереґулярностей праці серця. Звичайно, тут не маємо на увазі справжніх аритмій, які постають внаслідок органічних захворювань серця, а дуже прості, безболісні, випадкові „перебої" серця, які трапляються доволі часто і ними не рідко люди турбуються.

Щоб пояснити, що саме маємо на думці, візьмемо приклад. Пересічно 40-50-літня людина, у більшості — з надмірною вагою тіла, часто із деяким підвищенням тиску крови, з почуття тривоги, дещо нервова або пригнічена описує свої симптоми так: не має жадних болів у грудях, не має важкого віддиху, мала повну і докладну перевірку здоров'я рік тому із добрим вислідом, що включало електрокардіограму і т. д., почала тепер час-від-часу відчувати нереґулярність у праці серця. Вона описує це, як серце „раптом кілька разів сильно стукає", часами відчуває приспішений пульс на 15-30 секунд, іноді її видається, що в неї „серце стало на мить", але потім зразу ж вдарило сильніше, а потім знов працює регулярно. Ніяких особливих змін в організмі людина не відчуває ані перед такими „перебоями", ані після них, але її це турбує.

Ідеться про випадкові (оказійні) аритмії серця, коли справді серце виходить із ритміки на яких 5-30 секунд, іноді повторяючи ці розлади кілька разів протягом години чи вечора, але потім само повертається до нормальної ритміки. Ніяких ушкоджень нема, залишається лише стурбована людина.

Фахівці внутрішніх недуг та спеціялісти серця вважають такі випадкові розлади в ритміці серця нормальними. Це може трапитися у кожному віці людини, але переважно це відчувають люди середнього віку. Коли б це траплялось у старшому віці, а зокрема частіше, тоді треба підозрівати недугу серця, яка вимагає лікування.

Що саме спричинює такі „перебої" — не завжди відомо, але встановлено, що існує ряд причин, які можуть спонукати серце до розладу ритміки. Сюди, наприклад, належать такі причини: переїдання, коли шлунок справді переповнений, а до того в той час людина ще й фізично активна, зловживання тютюном, а зокрема цигарками, зловживання алькоголем, надмірне пиття кави, зловживання деякими ліками, як, наприклад, „проти апетиту" тощо. Також з певністю можна сказати, що деякі нервові розлади, як, наприклад, хвилювання, сильне роздразнення, пригнічення, турбота або і довше триваюча тривога може спровокувати тимчасові або випадкові розлади в ритміці серця.

Чи шкідливі такі розлади праці серця і чи вони ворожать недугу серця? Засадничо, твердять фахівці, якщо людина справді здорова, такі розлади не мають значення. Тут, звичайно, треба взяти до уваги справді випадковість таких аритмій, коли вони рідкі або коли постають внаслідок провокації ліком, алькоголем, переїданням, нервовістю і т. д. У здорової людини, зокрема середнього віку, вони трапляються і нічого собою не уявляють. Звісно, коли такі аритмії супроводжаються болями, важким диханням, запамороченням або бувають надто часті чи продовжаються довше мінутами, тоді треба лікареві перевірити цей стан.

Лікувати таких випадкових аритмій не треба. Якщо ж вони появляються внаслідок зловживання, як це згадано в горі, тоді найкраще виключити із свого споживання каву, алькоголь, цигарки і т. д. Люди із нервовими розладами, що відчувають аритмію, іноді мають потребу в ліках для заспокоєння системи. Іноді комбінація деяких харчів чи речовин може створити розлад ритміки, як наприклад, часто буває при комбінації кави і цигарок, алькоголю і кави, переїдання харчами із додатком гострих приправ, що витворюють в шлунку гази із здуттям тощо.

Говорячи про зимову пору, треба б згадати, що люди, які мають стверджену недугу серця, а надворі раптом відчувають розлад ритміки, повинні припинити всяку діяльність, а коли ритміка не повертається або появляються болі в грудях, треба шукати лікарської допомоги.

I. Світ

ПРО УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО В РАДІО

(1)

Тяжко було вибрати назву цієї статті, бо у згаданих в ній радіо-лекціях не говориться про Україну загально, не про її політичні змагання або про сучасне положення, а подається повільно, при всякій нагоді інформація, що Україна має та що дала вона для мистецтва в широкому розумінні цього поняття.

Вже четвертий рік, кожного тижня, через денверську велику радіостанцію ведуться лекції про мистецтво всіх країн та народів, їх досягнення та їх минуле. У цих лекціях згадується у відповідних місцях Україна та її вклад у світову скарбницю мистецтва.

Лекції веде відомий артист Юрій Мошинський. Вони добре оформлені, побудовані на важливих джерелах й дають не тільки відомості про окремих мистців, але також насвітлюють коротко головні риси їх творчости.

Нам вже доводилося писати загально про ці лекції декілька років тому. Сьогодні зупинимося на кількох лекціях, що були присвячені виключно українським мистцям минулого та їх місцю у світовому мистецтві.

Ці лекції були присвячені: таким українським мистцям, як Алімпій Галик, Дмитро Левицький, Володимир Боровиковський, Антін Лосенко, Іван Мартос а також впливам українського мистецтва на інших малярів. Цікаво занотувати, що про першого з них Алімпія Галика ми не знайшли ані одного слова в Енциклопедії Українознавства, хоч треба згадати, що цей небуденний артист 18-го століття поклав основи українського релігійного малярства в синтезі старовинного українського малярства з европейським ренесансом.

У своїй лекції про А. Галика Ю. Мошинський дав історичний огляд розвитку українського мистецтва, говорячи, що „Україна 16-17 століть була країною дуже чутливою до мистецтва, але західній людині, яка має обмежене знання історії Сходу Европи, буде тяжко зрозуміти дух цього мистецтва".

Мистецтво України на порозі 16-го століття вже мало кілька століть безперервного розвитку, хоч основи були покладені ще візантійським мистецтвом. Київ став культурним та економічним центром не тільки України, але всієї Східньої Европи. Як відомо, Візантійське мистецтво трималося певних законів та норм встановлених церквою. Тому для артиста треба було мати відповідну освіту і знання. Такі вимоги не здавалися нормальними для людини Заходу, яка гадає, що це стримує розвиток таланту, але в Україні це привело до того, що український артист був добре освічений й інтелектуально стояв значно вище над загальним рівнем освічених людей.

Тому українські храми були так гарно декоровані, стіни, стелі та колони були розписані і все це потребувало співпраці багатьох артистів, аматор тут не міг працювати. В той час існувало кілька шкіл в Україні й серед них на першому місці була з 1632 р. Києво-Печерська колеґія, що пізніше стала відома, як Києво-Могилянська Академія. Її двері були відчинені широко аж до часу, коли Україна була взята під контролю Росії й почався процес нищення української культури та мови і коли її зліквідовано 1817 р.

Київська Академія була фактичним університетом не тільки для українців, але також для молоді Молдавії, Болгарії, Сербії, Греції, арабських країв й навіть Росії. Вписувалося до неї кожного року яких 2 000 студентів. Програма навчання була на високому рівні. В її стінах закінчили свої студії багато артистів 17 та 18 століть. Кожен із них діставав ґрунтовну підготову для своєї праці й знання багатьох аспектів української культури.

Така підготова давала артистові також широке поле для його власних поглядів і шукань і це приводило до ухилень від суворих правил основ мистецтва. Так постали деякі іновації, які не були прихильно прийняті Церквою, але були зрозумілі для звичайних людей. На стінах церков з'явилися портрети жертводавців та героїв країни поруч з іконами Спасителя та Богоматері.

В Богуславі народився 1703 р. Алімпій Галик, який став потім ченцем та релігійним мистцем, видатним інтерпретатором історичного та алегоричного мистецтва. Він прожив майже усе життя в Києві й виконав там багато церковних проєктів. Очолював також мистецьку студію Лаврського монастиря, тодішнього культурного осередку України. Багато творів Галика збереглися у Києві й є предметом дослідів для зрозуміння не тільки його творчости, але й того періоду історії України.

У своїй картині — інтерпретації Собору в Нікеї Алімпій Галик намалював імператора Константина, оточеного церковними діячами. На картині виведені дві групи — одна українська на чолі з І. Скоропадським і друга московська з С. Вельяміновим. Вони слідкують, як св. Миколай дискутує з єретиком Арієм. Св. Миколай тримає за вухо Арія й бороду одною рукою, а другу підніс над його головою. Арій повний страху і вказує на сувій паперу. Картина дуже символічна і її можна інтерпретувати на різні лади.

Галик репрезентував погляд, що мистецтво повинно служити не тільки Богові, але також людям.

Ми зупинилися на цій лекції основніше, щоб показати, як Ю. Мошинський поширює знання про українське мистецтво серед американських слухачів, які нічого не знають, але готові пізнати й зрозуміти наше мистецтво. В іншій лекції присвяченій Д. Левицькому, лектор подає декілька довідок й зауважень до історії нашої боротьби з Москвою.

Батько Дмитра Левицького мав оригінальне ім'я — Ніс. Він воював проти Росії під гетьманом І. Мазепою в союзі зі Швецією. Повернувшись в Україну, змінив своє ім'я, бо було воно дуже одіозне москалям. Взяв прізвище своєї дружини — Левицької. Молодий Дмитро навчався рисуванню у свого батька маючи двадцять літ, він зустрівся в Києві з артистом Антроповим і працював разом з ним над прикрашенням Свято-Андріївської церкви.

Антропов намовив Левицького виїхати до Петербурґу, щоб здобути там мистецьку освіту. Левицький, як майстер портрету, став згодом професором Академії Мистецтв, але, зустрівши великий опір серед інших академіків своїм оригінальним підходом до малювання портретів, він залишив свій професорський пост в Академії. „В біографії Д. Левицького багато не ясного, бракує відомостей про життя цього великого артиста". — інформував Ю. Мошинський радіослухачів. Але треба взяти до уваги взаємини України й Росії в ті часи. Україна була тільки яких сто літ в союзі з Росією. Цей союз був спробою захисту України від татар та турків, але в 1775 році Запорізька Січ, осередок українського козацтва, була знищена москалями. Це дуже важливий час взаємин між двома країнами. Від цього менту Україна вже не була вільна, через кілька літ було заведене кріпацтво в Україні, а від 1814 р. всі українські школи були зліквідовані й українська мова була заборонена.

(Закінчення буде)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

які відбулися в Головній Канцелярії в Джерзі Сіти в п'ятницю, 15-го червня 1973 року.

В нарадах взяли участь усі члени Комітету, а саме: головний предсідник Иосип Лисогір, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк, заступник гол. предсідника сен. Павло Юзик, заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох і головна касирка п-і Уляна Дячук та головний редактор Антін Драган і асистент керівника Організаційного Відділу Степан Гавриш.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив о год. 10.10 ранком головний предсідник И. Лисогір, інформуючи, що ціллю цих нарад є перегляд вислідів організаційної праці за минулих п'ять місяців, аналіза ефективности теперішньої членської кампанії, дискусія та оцінка організаційних пропозицій і рекомендацій головного секретаря та Організаційного Комітету на річному засіданні Головного Уряду і прийняття нової організаційної програми на час від 1-го липня до 31-го грудня 1973 року.

На пропозицію головного предсідника апробовано наступний порядок нарад:

1. Відкриття нарад
2. Прийняття протоколу нарад з 18-го квітня 1973 р.
3. Огляд організаційних здобутків за час від 1-го січня до 31-го травня 1973 р.
4. Обговорення пропозицій відносно передконвенційної організаційної кампанії в 2-му півріччю 1973 р.
5. Прийняття організаційної програми
6. Різне
7. Закриття нарад

2. ПРИЙНЯТТЯ ПРОТОКОЛУ НАРАД З 18-ГО КВІТНЯ 1973 РОКУ

Протокол нарад з 18-го квітня, 1973 року апробовано після внесення до нього поправок і доповнень другими членами Головного Екзекутивного Комітету. Цей протокол був вже видрукований у „Свободі" з дня 8-го червня 1973 року.

3. ОГЛЯД ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗДОБУТКІВ ЗА ЧАС ВІД 1-ГО СІЧНЯ ДО 31-ГО ТРАВНЯ 1973 РОКУ

Головний предсідник покликав до слова головного секретаря Ярослава Падоха:

До придбаних протягом перших 4-ох місяців 1 302 нових членів, у травні дійшло 300 нових, отже за п'ять місяців ц. р. ми придбали разом 1,602 нових членів. За нашим річним пляном ми повинні б придбати за перше півріччя 2,500 членів. Коли б ми здобули в червні чотириста членів, то наш піврічний здобуток виніс би кругло 2,000 членів, отже був би на 500 членів, або 20% менший, як заплановано. На цій основі можна прийняти, що ми в першому півріччі виконаємо кругло 80% пляну. У виконанні повного пляну нам перешкодили спершу свята, які ми дальше обходили за двома календарями, а останньо зустрічі Верховного Архиєпископа та Кардинала Иосифа, у приготуванні яких брали участь масово наші секретарі та організатори, а далі неповний успіх нашої акції т. зв. Тижня Забезпечення в Клівленді і Янгставні, якому на перешкоді здобути повний успіх стояли згадані вище торжества, зв'язані з вітанням Голови нашої Католицької Церкви та вже традиційна, подібно, як минулого року в Детройті, майже постійна непогода під час „Тижня". Та ми можемо радіти, що в ці початкові, звичайно скупі, місяці ми не втратили членів, але навпаки, придбали невелику надвишку й що сума забезпечення нових членів і загальна всіх членів і в цім році зростає. На всякий випадок цей рік є кращий, як минулий і тому маємо оправдану надію, а то й певність, якщо можна мати якунебудь певність у суспільних справах, що закінчимо цей рік з поважною надвишкою, яка звичайно акумулюється в чотирьох осінніх місяцях. Идучи дальше, ми певні, що зможемо до кінця цього року покрити все ще показну суму недобору з минулого року й що у конвенційний рік ввійдемо без дефіциту, натомість з видатною надвишкою.

Щодо місяця травня, то найбільш успішною була область Є. Репети, яка придбала була 112 нових членів. Їй допомогла в цьому успіху акція збірного зорганізування членів при допомозі інших трьох обласних організаторів, в т. зв. Тижні Забезпечення. Ця акція є надалі в стадії досліджування й ще важко встановити, чи вона виплачується з уваги на вложений труд і час більшої кількости обласних організаторів. Вона має вишкільну вартість.

З окремих організаційних акцій слід відзначити, поза згаданим уже Тижнем Забезпечення, продовжування відвідування шкіл українознавства й розділювання учням обгорток на книжки й олівців та познайомлювання їх з УНСоюзом. Останньо йде акція вручання грошових нагород УНСоюзу найкращим учням, „відмінникам", визначеним дирекціями шкіл. Також дбаємо про повні списки учнів українських шкіл, яких, після встановлення чи вони забезпечені, будуть відвідувати наші обласні організатори й місцеві секретарі, щоб їх забезпечити в УНСоюзі. Після річних нарад закінчено приготування до шостого центрального вишкільного курсу на Союзівці, що розпічнеться найближчої неділі і буде тривати від 17 до 22-го ц. м. Приготовано точну програму курсу й допоміжні курсові матеріяли. Конференція викладачів відбудеться на Союзівці в неділю 17 ц. м. по полудні. Сподіємося, що зі зголошених вісімох десятків курсантів, закінчить курс бодай сімдесять, й що вони видатно причиняться до цьогорічного організаційного успіху. Сподіємося також, що учасники курсу привезуть, за традицією попередніх курсів, деяку кількість аплікацій нових членів.

З-поза організаційного сектора слід відзначити, що вже всі протоколи Екзекутиви надруковані й 4 ц. м. розпочався друк протоколу цьогорічних нарад Головного Уряду УНС. З приводу потреби готувати транскрипт запису на магнетофоній плівці й з уваги на готування вишкільного курсу, потрібно сповільнити друк протоколу або його на день-два припинити. Кругло 60% транскрипту вже готові. В міжчасі треба було закінчити звіт Організаційного Відділу та всі з цим пов'язані статистичні обчислення за квітень і останньо за травень, що вже виконано й віддано до друку. Тому, що всі ці праці мусіла виконати моя секретарка, вона не могла присвятити свій ввесь час переписуванні запису з Річних Нарад. На відміну з попередніми роками вона виготовляє транскрипт й виконує це набагато скоріше, як в минулому посторонні особи. Але з того приводу вона занедбує ряд конечних і пильних робіт, як напр., повідомлення стипендистів про одержання чи відмову приділення стипендій. Виготовано точний текст протоколу з нарад Стипендійної Комісії над приділенням стипендій та віддано його до друку.

Слід відзначити, що з кінцем травня з'єдналися Відділи ч. 80 і 107. Залишився спільний Відділ під числом 107 з осідком в Геммонд, Інд.

У плянах Організаційного Відділу на найближчий час є такі акції, які мають допомогти у збільшенні припливу нових членів:

1. Акція доповнення числа дорослих членів, з правом голосу, для придбання Відділами права на самостійний вибір одного чи більше делегатів на конвенцію. Всі Відділи одержать повідомлення скільки їм бракує членів на кінець червня ц. р.

2. Акція організування якнайбільшого числа Союзових Днів під час вакацій й ранньою осінню, присвячених ідейно 80-річчю „Свободи", з заходами перевести розгривки для придбання тої молоді, якої досі не вдалося придбати до УНСоюзу.

3. Акція поширення, передусім в доповнені до існуючого забезпечення та як частина забезпеченевого пляну нових членів — акцидентового забезпечення (грамот А-ДД). Передбачуємо наложення окремих квот в цій акції на поодинокі Відділи та Округи.

4. Акція організування учнів українознавчих шкіл. Буде продовжуватися роздача обгорток, зокрема нової з портретом Івана Франка та олівців.

5. Акція придбання традиційної „делегатської десятки" від давніх делегатів та від кандидатів на нових делегатів. В цьому напрямі йде кампанія в газеті та по Відділах і Округах.

6. Підготова осінньої організаційної кампанії з метою дійти до виконання повної, запляновано квоти членів на цей рік.

Допоміжними засобами в цих акціях буде вручання, по змозі святочне, відзнак за здобуття десять чи 25 членів вже в цім році, та поміщування знимок відзначених в газеті. Відзнаки вже готові. Перше вручення відзнак плянуємо на недалекому курсі. Це буде чимала заохота другим до прискореного зорганізування членів, як теж спонукою самих відзначених до кінця року придбати нове, вище, відзначення за скомплектування 10, 25 і 50 членів у цім році.

Такою спонукою до праці буде вручення золотих, пам'яткових годинників двом десятирічним членам Клюбу Заслужених д-рові В. Палідворові і д-рові А. Слюсарчукові; вручення стипендій нашим новим стипендистам; вручування наших подарунків учням українських шкіл та чеків „відмінникам", а передусім наш курс. Сподіємося, що значне число курсантів виконає своє приречення і місію та видатньо допоможуть збільшити число нових членів у цім році.

Залишаючи доповнення мого звіту С. Гавришеві, асистентові Організаційного Відділу, який між іншим звітуватиме про віддані йому акції: адміністраційної підготови курсу, Тижнів Забезпечення, Союзових Днів і зв'язаних з ними розгривок молодечих грамот і реорганізації областей, пропоную на цьому засіданні розглянути і винести такі рішення:

1. Піднести платні обласним організаторам та вирішити справу їх бонусів. Згідно з ухвалою Головного Уряду слід зрівняти платні організаторів після їх дворічної праці. Особлива підвишка належиться С. Гавришеві, який від року виконує обов'язки асистента Організаційного Відділу.

2. Затвердити зміну території областей за пляном предложеним С. Гавришем.

3. Схвалити організаційну поїздку на Захід Канади для відновлення чи скріплення занедбаних Відділів й ліквідації зовсім нездібних до утримання. Поїздка повинна відбутися можливо скоро. Слід під час поїздки придбати організатора на Захід Канади.

Звіт головного секретаря доповнив його асистент для організаційних справ Степан Гавриш. Зокрема він обговорив акцію Тижнів Забезпечення, які досі відбувалися в Детройті, а останньо в Клівленді. Покликуючись на число придбаних членів і суму їхнього забезпечення, звітодавець обстоює корисність з цієї акції, хоча невдоволений її дотеперішніми вислідами. В часі обох „Тижнів" була дуже погана погода, яка тривала протягом цілої акції, а в часі останнього „Тижня" в Клівленді над містом і околицею шаліло торнадо, а ще й до цього в тому часі місто вітало Первоієрарха Блаженнішого Иосифа, в підготові до чого не останню ролю, як звичайно, відіграли наші секретарі, які з того приводу не могли віддати належного часу акції „Тижня". Коли порівнювати ці оба тижні, то без сумніву кращий вислід приніс другий з черги тиждень у Клівленді. В загальних успіхах організаційної праці в цім році некорисно відбилося подвійне святкування Великодня за двома календарями, некорисна ситуація з льокальним безробіттям, великою дорожнечою і девальвацією доляра, які безпосередньо вдаряють в життьове забезпечення. Та все ж звітодавець вірить в успішне переведення „тижнів" та у виконання цьогорічних організаційних плянів. Оглядом інших поручених йому акцій С. Гавриш закінчив своє звітування, при чому подав точну статистику дотеперішніх організаційних здобутків за Відділами, Округами й Областями, порівнюючи здобутки цього року зі здобутками за такий самий час у році попереднім.

Після цього головний предсідник Иосип Лисогір відкрив дискусію над поданим оглядом організаційних здобутків. В дискусії взяли участь усі члени Екзекутиви.

4. ОБГОВОРЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ПЕРЕДКОВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1973 РОКУ

Головний предсідник запропонував головному секретареві подати свої пропозиції відносно дальшої праці. Головний секретар пропонує перевести дискусію над пропозиціями, які він поставив на закінчення свого раннього звітування й додатково пропонує перейти всі резолюції, які схвалив Головний Уряд УНС на своїм травневім засіданні й застановитися над тими, які можна виконати. Проф. І. Телюк пропонує застановитися над структурою нашої організаційної діяльности й контролею виконання плянів, а зокрема над причинами наших успіхів і неуспіхів.

Головний секретар порушує справу організаційної поїздки на Захід Канади. Головний предсідник просить сен. Юзика зреферувати справу поїздки, який пропонує пов'язати її з поїздкою на Фестиваль у Давфині й розпочати її 29-го липня ц. р. Подає місцевості, які слід відвідати та плян заснування трьох нових Відділів УНСоюзу. Розраховує на поміч Б. Зорича, мгра І. Геврика і частинно головного предсідника після його побуту на Фестивалі, на який запрошено його разом з дружиною на господарів цього Фестивалю.

Прийнято справоздання сен. Юзика та схвалено його плян поїздки на Захід Канади.

5. ПРИЙНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Головний предсідник И. Лисогір запропонував організаційний плян передковенційної кампанії на час від 1-го липня по 31-го грудня 1973, а саме:

Мета — 4,000 членів від 467 Відділів тобто по 9 членів, 600 від обласних організаторів, то є 5 організаторів по 120 членів, тобто по 20 місячно на загальну суму 200,000 дол. життьового забезпечення.

Слід вимагати від секретарів і організаторів, які брали участь у курсах на Союзівці, щоб дали по 12 членів або по 2 члени кожного місяця.

Щоб заохотити Відділи до участи в цій кампанії, пропонує призначити за цю кампанію спеціяльні нагороди, які будуть розділені у 7 районах з 3-ма категоріями Відділів у кожнім районі, поділених за числом їх членів. Дві окремі нагороди будуть призначені для жінки і студента, що в часі кампанії здобудуть найбільше членів. Схема нагород така:

Районізація Відділів:

З метою переведення кампанії та визначення переможців поділено УНСоюз на сім районів, а саме:

1 Відділи стейту Пенсильвенія;
2 Відділи стейту Ню Йорк;
3 Відділи стейту Ню Джерзі;
4 Відділи стейту Іллиной;
5 Відділи стейту Огайо і Мичиген;
6 Всі інші стейти;
7 Відділи Канади.

Поділ на категорії Відділів:

В межах усіх семи районів Відділи будуть поділені на три категорії за кількістю членів, а саме:

1. До 75 членів,
2. Від 76 до 150 членів,
3. Від. 151 членів.

В цей спосіб сім районів разом матимуть 21 категорій.

Нагороди:

Три найкращі організатори, тобто три переможці (чемпіони) кожної з 21 категорій одержать нагороду, отже разом буде приділено 63 нагороди, в тому числі 21 нагород перших, 21 других і 21 третіх. В цей спосіб кожний район одержить разом 9 нагород, а кожна його категорія по три нагороди.

Перша нагорода виносить 200.00 дол.
Друга нагорода виносить 150.00 дол.
Третя нагорода виносить 100.00 дол.

Крім цих нагород, призначено:

Окремі нагороди для:

а) Найкращої організаторки та б) найкращого організатора - студента по 200.00 дол. Ці дві нагороди є єдиними на цілий УНСоюз, отже не на поодинокі райони чи категорії Відділів. Їх одержить тільки одна жінка і один студент на ввесь УНСоюз.

Визначення переможців, (точкова система):

Нагороди дістануть три найкращі організатори з кожній з 21 категорій, тобто такі, які здобудуть найбільше число точок за здобутих членів впродовж другого півріччя 1973 року. Точки будуть признані так:

а) за члена (крім кляс АДД і Т-16) — 10 точок;
б) 1,000.00 дол. суми забезпечення — 6 точок;
в) За члена забезпеченого клясою АДД або Т-16 — 5;

При клясах Т-5 і Т-10, 5,000 дол. рахується, як 1.000 дол. життьового забезпечення.

Приклад обчислення точок:

За одного члена, забезпеченого життьовою грамотою на суму $ 2.000 організатор одержить:

за одного члена	10 точок
за $ 2,000 (по 6 точок за $ 1,000)	12 точок
Разом	22 точки

Виключені від нагород:

а) Обласні організатори,
б) Постійні організатори.

Сума нагород:

21 по	$ 200,	разом $	4,200
21 по	150,	разом	3,150
21 по	100,	разом	2,100
2 по	200,	разом	400
		разом $	9,850

Як частину цієї кампанії головний предсідник запропонував, щоб обласні організатори предложили до 26 червня ц. р. плян своїх відвідин Відділів на 30 днів наперед і щоб складати з цих відвідин щоденні звіти. Також текст радіових передач повинен бути достосований до нової кампанії. Слід часто перевірювати ефективність цих радіо-передач.

По дискусії, на внесення п-і Марії Душник, схвалено цей проєкт головного предсідника И. Лисогора і доручено ред. А. Драганові надрукувати заклик в справі цієї кампанії у „Свободі" з датою 3 липня ц. р., а відбитки розіслати Відділам.

Проф. І. Телюк пропонує дати бодай 6% підвишки обласним організаторам для вирівняння знеціненого доляра. На внесення заступника гол. предсідника В. Сохана, що його піддержала гол. касирка Уляна Дячук, схвалено підвищити обласним організаторам платні так:

1. С. Гавришеві на 1,000 дол. з 9,000 на 10.000 дол.
2. В. Дідюкові на 500 дол., з 8,400 на 8,900 дол.
3. Є. Репеті на 500 дол., з 8,400 на 8,900 дол.
4. В. Оріховському на 800, з 7,000 на 7,800 дол.

Після обговорення усіх організаційних справ, головний секретар Я. Падох поінформував, що продовжується переписування запису перебігу річних нарад Головного Уряду, які тривали від 22-го до 25-го травня.

На внесення головного предсідника Иосипа Лисогора схвалено надрукувати на кошт УНСоюзу 1,000 брошур Української Православної Ліґи й помістити в ній привіт УНСоюзу.

Приявні добровільно погодилися скласти пожертви по 50.00 дол. на кошти надрукування в „Ню Йорк Таймсі" цілосторінкового звернення УККА, з приводу переслідування українських інтелектуалістів у Совєтськім Союзі, у зв'язку з прибуттям до ЗСА Брежнєва.

Після закінчення передбачених порядком нарад справ, головний предсідник закрив наради о год. 5.30 по полудні.

Під час нарад Екзекутиву відвідав головний радний Мирон Куропась, реґіональний директор П'ятого Району відємої урядової програми „Акція" в товаристві директора Другого Району з осідком у Ню Йорку, Джорджа Фокса та екзекутивної асистентки Деґні Креслінс з метою обговорити можливості співпраці „Акції" з Українським Народнім Союзом. Після обговорення справи під час нарад та в часі спільного полуденку, спільно вирішено підшукати в районі Джерзі Сіти й Нюарку двох молодих людей для започаткування співпраці з „Акцією" в цім районі.

Ярослав Падох,
головний секретар

Вітаємо виховників дошкілля!

КУРС ВИХОВНИКІВ ДОШКІЛЛЯ В НЮ ЙОРКУ
Сидять (зліва) викладачі: Г. Мирошниченко-Кузьма, Н. Хомянчук, д-р Е. Жарський, голова Шкільної Ради, А. Книш, керівник курсу, д-р Т. Самотулка, О. Макарушка, І. Близнак. Стоять (зліва) курсантки: Віра Дорожинська, Анна Плескун, Наталя Валько, Марта Данилюк Анна Фанюк, Христи Цебрій.

В неділю 15-го грудня ми переживали радісні хвилини. Це Окружна Рада Союзу Українок в Ню Йорку відзначувала закінчення першого курсу виховниць дошкілля з роздачею дипломів.

Курс, що тривав кожної суботи протягом трьох місяців від вересня до 15-го грудня, м. р. скінчили сім осіб. Це небагато на 15 відділів ОР СУА в Ню Йорку і околиці, але початок буває завжди тяжкий. Знаємо що такі дошкілля нам незвичайно потрібні, бо як відомо, мала дитина засвоює собі найскоріше мову, вивчає пісні, вірші, молиться своєю рідною мовою, находячись у своїм дитячім товаристві. Але нелегко таких діточок навчати і провадити. Тому так дуже нам потрібно вишколених виховників дошкілля. І жаль, що цього не розуміють молоді матері і навіть деякі відділи СУА.

Окружна Рада СУА в Ню Йорку за апробатою Шкільної Ради і за наполегливою працею виховної референтки ОР СУА Марти Данилюк перевела такий перший курс виховниць дошкілля.

Модерна заля СУА в будинку Кредитівки „Самопоміч" прибрана святково, столи прикрашені квітами. Керівник курсу Поля Книш вітає гостей: першу заступницю голови Централі СУА І. Рожанковську, представника Шкільної Ради д-ра Е. Жарського, відпоручників організацій, голову СУМА в Ню Йорку К. Василика, пл. сен. В. Корнагу. Привіт і побажання складали: заст. голови Централі СУА, голова ОР Леся Кірщак, представник Шкільної Ради, який роздав курсанткам дипломи, бажаючи їм успіхів у праці. Сердечну подяку за працю викладачів в імені курсанток висловила Віра Дорожинська, вручаючи керівничці курсу П. Книш в подарунку кераміку.

Присутні викладачі могли пережити велике вдоволення із сповнення найкращого обов'язку супроти свого народу, підготовивши кадру виховниць наймолодшого покоління.

Олга Соневицька
пресова реф. Окружної Ради СУА в Ню Йорку

Пам'яті мгра Евгена Сени

З України надійшла сумна й болюча вістка, що 5-го жовтня м.р., в Добромилі біля Перемишля помер св.п. мгр Євгена Сена.

Покійний Євген народився 1907 р. в Підгайцях, у свідомій, культурній та патріотичній родині Марії і Дмитра Сени.

Крім нього у родині було ще два брати Ярослав і Зенко та три сестри. Початкову школу закінчив у рідному місті, а середню у державній гімназії в Бережанах. Ще в гімназійних роках вступив до Пласту, а згодом до студентської Організації Українських Націоналістів. Від перших років у гімназії співав у студентському хорі та вивчав гру на музичних інструментах, головно на скрипці. У вищих клясах вже сам диригував гімназійним хором. Кожного року, приїжджаючи на літні вакації додому, включувався у культурно-освітню працю в Підгайцях та повіті. Суспільно-громадська активність молодого Євгена стягала переслідування польської поліції, а відтак арешт із обвинуваченням приналежности до ОУН, та тюрма на Бриґідках у Львові.

Закінчивши гімназію в Бережанах, він вступив на Львівський університет, де студіював право. Подібно, як у гімназійних роках, так же під час університетських студій активізувався у студентських організаціях. Далі приїжджаючи на вакації до рідного міста, продовжував культурно-освітню працю в місті та в повіті.

Закінчивши університетські студії у Львові, відбував адвокатську практику спершу у д-ра Олекси Маркевича а згодом у д-ра Євгена Ловицького, перейнявши ведення справ, бо д-р Ловицький бував у частих роз'їздах.

Впоряд із адвокатською практикою продовжував культурно-громадську працю в міських українських установах, а зокрема у повітових. Часто був членом Виділу Філії Т-ва „Просвіта", Повітової Управи Союзу Кружків „Рідної Школи" та інших. Побіч праці у суспільних установах майже ввесь час був диригентом чоловічого хору, виступав на різних святкуваннях та майже кожної неділі співав з хором Службу Божу, навіть у часах окупації Підгаєць Червоною Армією.

Короткий час працював у фінансовім відділі міста Підгайці, а вже в1940 р. його арештувало НКВД і вивезло до тюрми в Старобєльську. Заочно засуджений на 10 років важких робіт на Далекій Півночі, працював у копальнях золота. Важка, виснажлива праця, дуже лихі життьові умовини підірвали його здоров'я.

Відбувши присуджену кару повернувся бл. п. Євген на рідні землі. Виснажений, фізично зломаний з невиліковальною хворобою туберкольози хребта. Вернувся не до рідних і дорогих Підгаєць, бо ж там було спустошення колись загальношанованої родини Сенів. Брата Зенка НКВД арештувало в першому дні совєтсько-німецької війни і навіть невідомо, де замордований. Родину вивезли на Сибір, а молодший брат Ярослав виїхав на Захід.

Поселився бл. п. Євген у Добромилі біля Перемишля, де викладав музикологію у тамошній середній школі. Як колись у Підгайцях був загальношанованою постаттю, так і тут, у Добромилі з'єднав собі любов своїх учнів, які не зважаючи на строгі обмеження, взяли загальну участь у похороні.

Зломаний на здоров'ю, та незломний на дусі залишився вірним до смерти сином поневоленої України.

Серце бл. п. Євгена Сени не витримало довше тяжких переживань. Заснув тихим вічним сном, залишаючи стареньку, бо понад 90-літню маму, брата Ярослава з родитір, брата Ярослава з роди

Олекса Мостовий

КАНДИДАТКИ НА КРАЛЮ І КНЯЗІВЕН УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В ЗСА

23 лютого 1974 р., у Філядельфії, Па., відбудеться другий із черги Баль Української Преси у ЗСА, що його спільно організують Фінансова Комісія Світових Органіспільно організують Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, та Спіл-

Одним із завдань цього балю є пов'язати українську пресу із молоддю і тому відбувається Конкурс Краси із вибором Кралі Української Преси і двох Князівен. До кандидаток на Конкурс поставлено вимоги не лише фізичної краси, але й духової української культури.

До Конкурсу зголосила вже свою участь низка українських часописів і журналів в ЗСА. Маємо шану представити:

АННА РОГОЖА

„Наше Життя" — орган Союзу Українок Америки; 18 років; студентка Нюйоркського університету в Ню Йорку; член Пласту і Української Студентської Громади; зацікавлення: гра на гітарі, малярство, їзда на лещатах.

ХРИСТИИНА СЕМЕГЕН

„Свобода"; 18 років; студентка коледжу св. Петра у Джерзі Сіті, Н. Дж.; старша пластунка-виховниця новацтва в Станиці в Джерзі Сіті; зацікавлення: музика (фортепіяно), спорт.

РОМАНА ОЛЬГА СОХАН

„Український Журналіст" — орган Спілки Українських Журналістів Америки; 18 років; студентка психології і журналістики в Нюйоркському університеті в Ню Йорку, ст. пластунка — станичний писар та виховниця в Джерзі Сіті, член Української Студентської Громади. Закінчила Школу Українознавства матурою з визначним успіхом. Зацікавлення: відбиванка, їзда на ковзанах, українські народні танки, фотографія.

МАРІЯ ОЛЕКСАНДРА СТЕФАНИЩИН

„Українка в Світі" — квартальник СФУЖО; 20 років; студентка Пенсильвенійського університету у Філядельфії, Па., член Станичної Старшини Пласту у Філядельфії, виховниця і спортовий референт, заступниця голови Українського Клюбу при Пенсильвенійському університеті; зацікавлення: мистецтво, спорт.

ЛУЇЗА ГРАУР

„Екран"; 18 років; студентка Пенсильвенійського університету у Філядельфії, Па. юнацький референт ОДУМ (Об'єднання Демократичної Української Молоді), секретар Української Студентської Громади у Філядельфії, солістка танцювального ансамблю „Волошки", член капелі Бандуристів при ОДУМ; зацікавлення: українські народні танки і спів, клясичні і модерні танки, фортепіяно, відбиванка.

ЛЕСЯ ТРИПУПЕНКО

„Українське Православне слово"; 18 років; студентка еспанської і німецької мов в Ля Салл коледжі у Філядельфії, нагороджена повною чотирирічною посадницькою стипендією; член Пласту, і Українського Клюбу при коледжі, член танцювального ансамблю „Волошки", член хору Українського Музичного Інституту; вчителює в Школі Українознавства при церкві св. Покрови у Філядельфії, її зацікавлення: музика, балет, поезія, спорт.

КСЕНЯ ОДЕЖИНСЬКА

„Юнак" журнал пластового юнацтва; 18 років; студентка журналістики в Темпл університеті у Філядельфії, член Пласту, член редакційної колеґії журналу „Юнак", 1-го листопада 1973 здобула найвищий юнацький ступень пластування та була іменована Гетманською Пластункою Вірлицею (досі це лише третя пластунка, що здобула цей ступінь у вільному світі), член хору Українського Музичного Інституту, член Української Студентської Громади, і Українського Студентського Клюбу при Темпл університеті; зацікавлення: журналістика, фотографія, музика.

ВІРА ШЕХОВИЧ

„Овид"; 19 років; студентка Нюйоркського університету і Гантер коледжу в Ню Йорку; член Пласту, Української Студентської Громади в Ню Йорку, член хору „Думка"; зацікавлення: балет, музика, спорт.

КАТРУСЯ ОРАНСЬКА

„Америка"; 18 років; студентка музики в Темпл університеті у Філядельфії; член Пласту, член хору Українського Музичного Інституту; зацікавлення: музика, мистецтво, виховна праця, журналістика, спорт.

БОГДАННА СІЛЕЦЬКА

„Вісті СФУЖО", 21 років: студентка Темпл університету у Філядельфії; заступниця голови Української Студентської Громади у Філядельфії; член Українського Клюбу при Темпл університеті; зацікавлення: музика, мистецтво, спорт.

МАРІЯ РЕБЕНСЬКА

„Аванґард" — сумівський місячник для молоді; 17 років: учениця Сент Губерт гайскулу у Філядельфії, Па.; член СУМА і ТУСМ; зацікавлення: українські народні танки, відбиванка.

ОЛЕНА СТЕРЧО

„Нова Зоря" — католицький тижневик; 18 років; студентка Дрексел університету у Філядельфії, Па.; репортерка студентської газети „Трайенгл" Дрексел університету, зацікавлення: музика — чельо, віоля, сопілка.

НАТАЛЯ ПАВЛЕНКО

„Молода Україна"— журнал Об'єднання Демократичної Української Молоді; 16 років; учениця Стівенс гайскулу в Едісоні, Н. Дж.; член Об'єднання Демократичної Української Молоді, ОДУМ; зацікавлення: література, музика, спорт, філателія та праця в ОДУМ-і.

МАРІЯ ІРИНА ПІДГІРСЬКА

„Крилаті" — журнал українського юнацтва; 20 років; студентка Менор коледжу у Філядельфії; член Спілки Української Молоді Америки і Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського, член Української студентської Громади; зацікавлення: журналістика, музика, спорт.

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Комітет Балю преси підготовляється інтенсивно до дати 23-го лютого 1974, до прийняття гостей і українських красунь з їхніми партнерами, представниць українських пресових органів.

Почесною гостею Балю буде Ізабела Крумакер, міс Франція, яка є українського походження і яка одержала теж відзначення як Міс Грація на міжнародному конкурсі краси в Атенах. Буде вона гостею українців міста Філядельфії, та представників французького Консуляту, що знаходиться у нашому місті. Спонзором її приїзду й побуту у Філядельфії є Оля Мосьондз, член дирекції Жірард Банку у Філядельфії, яка підготовляє спеціяльне прийняття для Ізабели Крумакер.

Французькі чинники пильно дбають і опікуються своєю громадянкою, яка прославила ім'я Франції на міжнародньому терені, на конкурсі „Міс Юніверз" в Греції. Сподіваємося, що й українська громада прийде численно привітати українську кралю, яка хоча виросла на чужій землі і має міжнародню славу, признається до своєї рідної спільноти і вивчає тепер пильно українську мову. Підтримаймо своєю участю в Балю преси почуття українства нашої молодої славної землячки.

Нехай привітає її і численна українська молодь, а наші українські кралі в Америці покажуть, що й тут ростуть квіти української крови видатні красою, культурністю і прив'язанням до рідної спільноти.

Українські пресові органи просимо зголошувати кандидаток до Конкурсу, і містити їхні світлини на своїх сторінках. Просимо теж наші установи підтримати Баль української преси, яка так багато уваги присвячує існуванню цих установ і є дзеркалом життя українців у вільному світі. Добродіями Балю стали вже деякі чільні духовні і світські особи та організації. Запрошуємо зголошуватися дальших представників установ і окремих громадян ставати Добродіями другого Балю Української преси.

Пресова Референтура Комітету

ХТО ПІДГОТОВЛЯЄ БАЛЬ ПРЕСИ

Для підготови, другого з черги, Балю Преси устійнено Діловий Комітет, який очолюють Марія Харина, голова ФК Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, та ред. Іван Кедрин-Рудницький, гол. Спілки Українських Журналістів Америки. Секретарками є пані: М. Романенчук, О. Кузьмович, і М. Галій, а фінансовою референткою Л. Чайковська. Референткою кандидаток на Кралю і Князівен є Х. Кульчицька.

До ділового Комітету належать пані і панове: Я. Баранецька, Е. Блавацька, Т. Ганушевська, М. Ганусей, С. Голіната, О. Генґало, О. Карпинич,З.Корсунь, М. Ласовська, М. Леськів, Л. Макаренко, В. Мельник, М. Мечник, О. Мосьондз, А. Масюк, І. Пеленська-Пасіка, Н. Перфецька, О. Рудакевич, Х. Сеник, Л. Сіра, М. Татарська, М. Утриско, І. Федорів, В.Ценко, І. Юрчак.

Жюрі для вибору Кралі і Князівен очолює мистець-маляр проф. Петро Андрусів, голова; пані: У. Любович, письменниця і редакторка „Нашого Життя", М. Чапельська-Яримович — піяністка, С. Чаплинська — хореограф, і Юрій Левицький — абсольвент Української Мистецької Студії у Філядельфії, та заступник директора біржевої фірми у Ню Йорку — члени.

Майстри церемонії: д-р Я. Бернадин, Х. Кульчицька, та д-р В. Карпинич.

Початок балю о 9-ій год. вечора. Вступ тільки за запрошеннями.

Місця при столиках просимо резервувати у Л. Чайковської на число телефону DA-4-6510 від год. 6-ої до 10-ої вечора.

Адреса: 4641 Олд Йорк Ровд, Філядельфія, Па. 19141.

4641 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141.

Адреса: 4641 Old York Road, Philadelphia, Pa. 19141.

Діловий Комітет Балю Преси

Українські мистці — Пластові!

Філядельфія, Па. (О. Л.-ий) — Під таким кличем Управа Пластприяту у Філядельфії влаштувала на протязі 3-ох днів від 25 до 27-го січня ц. р. збірну виставку картин українських мистців, які пожертвували свої твори на сплату Пластового Дому у Філядельфії.

Цьогорічна Управа Пластприяту під проводом її енерґійного голови Теодора Крочака поставила собі катеґоричне завдання сплатити цього року повністю довг на Пластовому Домі, щоб в цей спосіб фінансово відтяжити Пластову Станицю та здобути потрібні фонди на ведення її властивої виховної праці молоді.

З нагоди цієї широко закроєної збіркової акції тридцять українських мистців, розуміючи виховні завдання і фінансові потреби Пласту, активно виявили свою шляхетну благодарність, даруючи 33 вартісні картини, що їх можна буде здобути при щасті.

Відкриття Виставки цих дарованих картин і скульптур, як теж додаткових творів тих мистців, разом біля 70 експонатів, відбулося у п'ятницю, 25-го січня ц. р. у Пластовому Домі у Філядельфії при участі понад сто осіб. Голова Пластприяту Теодор Крочак у початковому слові з'ясував ціль збіркової акції і ролю Виставки та висказав щиру подяку українським мистцям за їхній вияв зрозуміння пластових потреб і благодарні дари. Відкрив Виставку голова Української Мистецької Студії у Філядельфії проф. Петро Мегик, який з питомою йому професійною річевістю та безпосередністю думки з'ясував значення виставки під аспектом її призначення і мотиву — дарунку мистців на виховні потреби молоді. Естетичне оформлення Виставки виконали пластунки з Куреня „Перші Стежі", які в минулому перевели вміло вже неодну мистецьку виставку образів. Організацію Виставки очолював д-р Ярослав Заліпський при невсипущій помочі пп. інж. Осипа Німиловича, Теодозія Грицева та інших, а душею і мотором, ініціятором та ентузіястичним виконавцем цілого задуму і проведення Виставки був Любомир Люба, що й підкреслив голова Пластприяту у кінцевому слові подяки мистцям, гостям та всім, що причинилися до успіху Виставки. Після офіційної частини учасники оглядали експонати та покріпилися чаєм і солодким, яке приготовили пані з Пластприяту.

Щоб завершити фінансову ефективність подарованих мистцями картин, Пластприят плянує перевести в лютому ц. р. енерґійну розпродаж книжочок, а нагода на здобуття картин буде під час більшої програмової імпрези, яку Пластова Станиця і Пластприят підготовляють на березень ц. р.

Є надія, що українська філядельфійська громада, яка завжди відзначалася щедрою жертвенністю на церковні і громадські цілі, й цим разом викаже свою поміч Пластові.

Олександер Луцький

ВІСТІ З ТОРОНТО

„Словомет". У ювлейному числі „Гомону України", яке вийшло у 25-річчя його існування, появилася сторінка, чи радше двосторінкова цілість, яку повністю написали опрацювали, скореґували і навіть технічно склали, члени Пресової Служби при Спілці Українських Журналістів Канади (Молод. Секція) яку вони назвали „Словомет". Авторами у першому числі „Словомету" на різні актуальні теми під проводом Ярослава Заяця були: Богдан Колос, Андрій Верига, Христя Велигорська-Сеньків, Галина Гринь, Роксоляна Ільницька, Христина Туркевич, Ігор Старак, Ірина Макарик. Як відомо недавно перед тим, Молодеча Секція СУЖК видала свої праці окремою книжкою під назвою „Збірка праць Молодечої Секції СУЖК", яка знайшла повне признання нашої української спільноти. Сподіваємося, що чергові „числа", „Словомету" будуть появлятися і в інших наших газетах. Дякуючи Редакції „Гомону України" за реалізацію справи, гордимось активністю нашої Молодечої Секції,

Традиційна Маланка. — Пластова Станиця в Торонті, влаштувала 12 січня ц. р. традиційну вже Маланку, яка відбулася з повним успіхом в найелеґантніших залях Де Ґалаксі Валрум — Констелейшен готелі. Новий Рік зустрінуто у родинному колі батьків і молоді, які забавлялися у двох окремих залях, для яких приґравали дві окремі оркестри, влаштовано добірну програму та смачну прекуску і напитки. Забава продовжувалась від 8-ої год. до 2-ої год. ранку.

Поклін Владиці. — Як щороку увійшло вже у традицію, що день Нового Року представники організацій, установ, товариств, парафій збираються численно, щоб привітати і скласти поклін Владиці Кир Ізидорові. Як і все, цю зустріч організує Централя Українців Католиків, Торонтонської Єпархії. Цьогорічна зустріч з Владикою відбулася у залі церкви св. Покрови, де передтим була відслужена Архиєрейська Служба Божа, із словом Владики. По Службі Божій понад дві сотки осіб зібралися у залі, де Відділ ЛУКЖ приготовили все, щоб зустріч пройшла якнайкраще. Зустріч відкрив голова Централі д-р Ю. Пелех, склавши привітання та в імені всіх зібраних підкреслив невтомну і активну працю нашого дорогого Владики, так на церковному, як і національному полі, з подякою і запевненням нашої синівської відданости й любови. Мішаний хор церкви під керівництвом С. Гумініловича відспівав грімке „Многая Літа" та кілька колядок. Діти парохії під проводом мґра Хабурського з його дружиною вивели монтаж на релігійно-національну тему Різдва Христового, Нового Року, Йордану і нашого національного Свята 22 січня. Монтаж під кожним оглядом був добрим і гуртовими сценами дітей витворив позитивне і виховне враження. Діти чудово співали, деклямували, а вже найважливіще засівали і віншували. Залю чудово удекоровано.

Високопреосвященний Владика Кир Ізидор висловив подяку присутнім за участь, підкреслюючи активність жертвенність і любов та прив'язання до своєї церкви і народу, наших людей. Згадуючи про 25-річче яке так величаво проходило у цьому році у нашій Єпархії, Преосвященний згадав про участь Їх Блаженства, нашого Патріярха Йосифа у них, як також про 2-гий СКВУ, та закликав до дальшої непосильної праці для нашої церкви і народу. Многолітствієм для Владики і всім ім'яниників Василів закінчено промову Владики. При обильних приготуваннях парохії під проводом о. М. Стефанева, о. дра. М. Стасіва, о. рад. В. Жолкевича, о. В. Шараневича, пані з ЛУКЖ зробили все, щоб угостити всіх якнайкраще. Вечір-зустріч пройшла у найкращій та родинній атмосфері, хоч у новому виді. Попередніми роками цього роду зустріч проходила у палаті Владики.

Різдвяний концерт колядок. Мистецькі ансамблі СУМ: чоловічий хор „Прометей", дівочий „Діброва" і духова оркестра „Батурин", влаштували 13 січня ц. р. у залі Українського Дому Різдвяний Концерт. Мистецькі ансамблі під проводом невтомного й енерґійного диригента мґра В. Кардаша здобули собі славу найкращих, і їхні виступи все втішаються успіхами. В програму концерту входили: колядки, щедрівки, різдвяні псальми, які виконували ансамблі окремо і спільно. Солістами були: Василь Саковський, Олег Хміль, Соня Сахно. В окремих колядках заспівували: В. Драбик, І. Гудзовський, І. Пирожак. У перервах між ансамблями з деклямаціями виступали: Юрко Корінь,Володимир Антонович. Чоловічому і мішаному хорам акомпаньювала проф. Марта Кравців-Барабаш, а дівочому Надя Середа. По береги виповнена заля захоплювалась виконанням українських колядок-щедрівок, та щиро й сердечно нагороджувала оплесками виконавців і диригента, піяністок, деклятаторів і солістів. Чудові строї, дисципліна і блеск інструментів, на тлі відповідних електричних насвітлень, виходили знаменито, ще більше захоплюючи чисельну публіку. На закінчення концерту всі члени ансамблів спонтанно, піддержані публікою привітали свого диригента з днем і'мянин Василя, та відспівали „Многая Літа".

Загальні збори інженерів. В неділю 9-го грудня м. р. відбулися тут у приміщенні школи св. Миколая, річні загальні збори Українського Технічного т-ва, Відділ Торонто. Збори відкрив уступаючий голова Відділу інж. Р. Романчукевич, нарадами провадила президія в складі: інж. Б. Підгайний — голова, інж. В. Луців — секретар. За працю управи звітували: д-р Ю. Курис — заступник голови, інж. П. Гамула — секретар, інж. Р. Ковалик — скарбник, інж. Е. Дуткевич — представник до КУК і інж. Р. Романчукевич — голова.

По діловій дискусії, уділенню абсолюторії уступаючій управі, на внесення Номінаційної комісії обрано нову управу у такому складі: інж. Е. Дуткевич — голова, інж. І. Березовський — заступник голови, інж. П. Гамула — секретар, інж. Я. Базюк — скарбник, -р Ю. Курис — представник до КУК, інж. В. Луців, і інж. О. Сеньків — вільні члени. Контрольна Комісія: інж. Р. Романчукевич — голова, інж. Ірина Дейчаківська і інж. М. Маслей — члени. При кінці загальних зборів виступив інж. Я. Соколик, голова Головної Управи УССК, який говорив про створення Світового Об'єднання Українських Інженерів під час 2-го СКВУ. Опрацювання нового пляну праці відложено на найближче засідання новообраної управи.

Рaвт української преси і радіо. 16 лютого ц. р. відбудеться традиційний вже Рaвт Української Преси і Радіо в Канаді, у якому почесною гостею буде Міс Франція панна І. Крумакер. Рaвт відбудеться у найбільшому Готелі Торонта — Рояль Йорк. Квитки на вступ є вже у розпродажу. Всі щоденники, тижневики, журнали і радіопрограми зголосили вже своїх кандидаток на кралю. Кандидаткою на кралю від щоденника „Свобода" є Богданна Кулик студентка Торонтського університету, активна сумівка, членка хору „Діброва". Батьки Богданни є активні громадяни і колишні борці за волю України у рядах УПА.

Різдвяні Свята. У Торонті пройшли вони торжественно. В усіх наших церквах було велике число присутніх, хоча це був у нашому довкіллю „звичайний день". Із всіх усюди лунали коляди. Чути їх було із наших радіопрограм, наших церков і колядників. В усіх церквах відправлялися нічні Служби Божі з участю наших єрархів. Наші доми відвідували колядники із різних організацій, парафій, шкіл. У навечер'я Нового Року відбувалися у багатьох товариствах і організаціях традиційні забави - Маланки. На Йорданський Свят - Вечір побіч торжественних відправ у церквах та Водосвять, відбувалися спільні „куті". Сніжна погода створювала також наше „традиційне" Різдво. Уже велике число наших людей включно із студентами зрозуміли, що вони можуть звільнитися на день нашого Різдва від обов'язків, якщо вони цього забажають. Тому участь нашої молоді у святкових Богослуженнях була такою замітною, та дала їм змогу взяти участь у спільних колядах. Старанням КУК, та за ініціятивою багатьох молодих людей, а зокрема мґра Ю. Шимка — генерального секретаря СКВУ на телевізії було показано Українське Різдво. Програма, яка під кожним оглядом заслуговує на увагу повне признання.

В. Дідюк

РАБІН КАГАНЕ ВІДБУВАЄ ГОЛОДОВИЙ ШТРАЙК

Тель Авів. — Відомий в ЗСА рабін Меїр Каґане, провідник т. зв. „Джуїш Дефенс Ліґ" розпочав в четвер, 7-го лютого ц. р. перед американською амбасадою в Тель Авів голодівку, протестуючи проти уневажнення його американського паспорту. Як відомо, уневажнення і відібрання паспорту наступило тоді, коли рабін Каґане намагався перепачковувати з Америки до Ізраїлю зброю і амуніцію, яку потім вживали члени його Ліґи для поборювання терористичних арабських груп на терені Европи.

АРАБИ ПОГРОЖУЮТЬ ЗІРВАННЯМ ЯПОНСЬКОЇ АМБАСАДИ В КУВЕЙТІ

Кувейт. — Арабські терористи захопили в Кувейті будинок японської амбасади разом з амбасадором, його дорадниками і 20 урядовцями амбасади. Терористи погрожують зірванням будинку і знищенням персоналу, якщо японський уряд не погодиться доставити літаком з Сінґапуру до Кувейту 4 терористів, які намагалися зірвати рафінерії нафти в околиці Перської затоки. Японський уряд погодився на доставу „чвірки", але Кувейт покищо не погоджується на посадку японського літака з терористами, побоюючись евентуальних заколотів чи комплікацій.

ЄДНІСТЬ ДОКТРИНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

витрачати часу й енергії на дискусію над політичними поглядами В. Мороза, задовольнившись його поглядами національними. Одначково це залишиться мільйон проблем, які (навіть при компюторах, яких у нас нема) вимагають спільного зусилля. Чи здатні ми на це?

Тут я не оптиміст. Якщо „найсильніше середовище" вважає, що „все знає" в сучасній дійсності в Україні, то це дуже небезпечно, бо ніяка розвідка у світі „всього" не знає. Не знає сьогодні й сам Кремль. Ми чомусь забуваємо про ті „імпондерабілія", про які нас так запопадливо вчив Д. Донцов, а потім сам забув про їх складність й так і помер, не навчивши нас окреслювати їх ступінь, вгадати в них межу... Верхню і нижню.

Усі ми прагнемо революції і розвалу СССР. Усі наші резолюції з'їздів і конгресів про це говорять. Це правильне визначення остаточної мети, яка — проте — буде тільки початком творення суверенної держави. Але забуваємо, що це переходово остаточна мета. А до її здійснення — народ же мусить в тих умовах, в яких живе, і в тих же проклятих умовинах готуватись до тієї революції. Як? Якими переходовими стадіями? Хто має відповідь на це питання? Судячи по нашій пресі — ніхто.

А ми ж уже маємо досвід. Вже перед 1939 роком нам „усе було ясно" і з тією „ясністю" ми кинулись в Похідні Групи. І — попеклись. Поклали великі жертви, здобули дуже багато, але скільки було витрачено енергії задля того, що наша оцінка проблем була недостатня! Про це було написано кілька статтей, а потім ми все огорнули в рожеві хмари леґенди і... заспокоїлися.

УІІ ВЗУН 1970 р. висунув думку про необхідність Конгресу української політичної думки. Доки ми взялися за здійснення цієї ідеї, хтось інший поставив наголос на прикметник „вільної", „вийшов з ініціятивою" і... замкнувся знову в ґетті кількох менших груп. І це корисно, без сумніву. Але велика дебата так і не відбулася і ледве чи відбудеться. Ми (ОУН) запізнались (згода!), але ті, що перехопили ідею, не зробили краще.

Не важлива сьогодні та чи інша спроба, більше чи менш вдала. Важливо те, що для вироблення спільної доктрини у нас не створено підстав. Ми не являємо спільноти, готової до великої дебати кардинальних і рішальних для нашого майбутнього проблем. І тут — наша трагедія.

Авжеж, відбулися дві події, що лягають теоретично на шлях розв'язки проблем майбутнього. Це — II СКВУ і „Становище", підписане М. Лівицьким та Я. Стецьком. Наскільки вони відкривають шлях у майбутнє, розглянемо у чергових статтях.

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність 11-го лютого 1974 року наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і ТАТО

св. п. Проф. ЛЕВ МАРІЯН ПОПОВИЧ

нар. 11-го квітня 1908 року.

ПАНАХИДА у вівторок, 12-го лютого 1974 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в середу, 13-го лютого 1974 р. з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український цвинтар св. Андрея в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

ЯРОСЛАВА — вдова
АНАТОЛЬ ІГОР з дружиною РОБИН — син
ОЛЕКСАНДЕР МАРКІЯН з дружиною МАРТОЮ — син
Ближча і дальша Родина в Краю і на еміграції

Замість квітів на свіжу могилу, просимо складати на Пластові цілі.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність, 8 серпня 1973 р., наш Найдорожчий МУЖ, СТРИЙКО і ШВАҐЕР

бл. п. Д-р ГРИГОРІЙ ДМИТРІВ

Цією дорогою почуваюся до обов'язку зложити прилюдну подяку Всім, які висловили своє співчуття листовно, телефонічно чи телеграмами, щоб улегшити мені біль в таких тяжких хвилинах.

В першу чергу складаю подяку Всечеснішим Отцям: Мітрофорному Протоієреєві о. Павлові Фалькові, і о. д-рові ФранковіІсточинові за те, що віддали останню прислугу і пошану Покійному та своєю маєстатичною відправою звеличали похорони та виказали красу нашого обряду.

З глибини серця дякую Вп. п. Любі Фалько за сестринну допомогу мені у мойому горю. Рівнож щиро дякую п. Петрові Довбачукові за полагодження справ, зв'язаних з похоронами.

Сердечна подяка диригентові хору, проф. Іванові Паливоді і Хористам за так гарно і з чуттям, відеспівану св. Літургію та Панахиду. З глибини Ваших сердець, спів лунав над Покійним, випроваджуючи Його в останнє з церкви.

Найсердечніша подяка Рідним, Друзям, які прислали китиці квітів на домовину, Кумам, що прибули, незважаючи на далеку дорогу, щоб востаннє попрощати Покійного.

Із душі сердечна подяка Усім, які замість квітів на могилу, в сороковий день, зложили пожертви на УВАН в сумі 230.00 дол. П-во: Ілля і Люся Демиденко, Ілля і Соня Саламахи, Анатоль і Софія Калиновські, Мирослав і Люба Чолган, Роман і Лариса Коваль, п. Антоніна Драгоманів, Андрій і Міра Повх, п. Люба Віляк, Стефан і Оля Павлишин, проф. Павло і Таня Шулежко, проф. Микола і Льоля Гадзінські, проф. Омелян і Марія Омецінські, д-р Стефан і Оля Чорній, д-р Йосиф і Галя Тимочко, д-р Василь і Оля Жовнірович, д-р Евген і Ніля Стецьків, п-во Михайло і Катя Лялька.

На стипендійний фонд для дітей в Бразилії зложили Вп. Пані: Люба Мурин, Евгенія Кольцьо, Орися Костинюк, Маруся Крижанівська, Марія Холєвчук, Марія Омецінська. Разом 30.00 дол.

Т-во Прихильників УНР, на Фонд Т-ва УНР зложило 25.00 дол.

Хай Всевишній Господь обдарить Усіх найкращими ласками!

І я долучуюся до Вп. Жертводавців і в пам'ять мого Мужа, в перше півріччя Його смерти, складаю 25.00 дол. на УВАН та 5 дол. на стипендійний фонд для дітей в Бразилії.

Рочестер, Н. Й. Дружина МЕЛЯНІЯ ДМИТРІВ

Свято Самостійности й Соборности в Трентоні

Щорічно українська громада в Трентоні відзначає Січневі Роковини.

У п'ятницю, 18-го січня посадник міста Трентону, Артур Голанд прийняв українську делеґацію та підписав проклямацію й проголосив день 22-го січня Українським Днем.

У неділю 27 січня у церкві св. Юрія Переможця відправлено Богослуження у наміренні українського народу. Отець настоятель Микола Галета насвітлив події 1918 - 19 років. Під час Богослужень і панахиди стояли із своїми прапорами уніформовані представники молодечої організації ОДУМ-у.

У той же самий день у переповненій церковній залі відбулася академія, присвячена родовинам Державности й Соборности. Академію відкрила голова святочного комітету Анна Самосій.

Офіційну частину розпочала Соня Івахненко, відспівавши американський гимн. Текст ІУ Універсалу, проголошення Соборности й проклямацію посадника міста читали одумівці: П. Кириченко, А. Гуща й В. Левченко. Святочну доповідь виголосив Іван Гуща, накресливши тогочасні події, а також причини, що призвели до проголошення ІУ Універсалу й рік пізніше до акту Соборности.

Мистецьку програму виконали учні школи Українознавства при церкві св. Юрія Переможця, молодь ОДУМ-у й солісти, Лариса Качуровська, Соня Івахненко, Юрій Мохонь й Володимир Кириченко, фортепіяновий супровід — Катруся Великорідько. Мистецьку програму підготовила Лариса Качуровська. Академію закінчено відспіванням українського гимну.

СК

З Волі Всевишнього відійшла у Вічність у Торонто, Канада, 28-го січня 1974 року наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЬКА, СЕСТРА, НЕВІСТКА, ШВАҐЕРКА й КУЗЕНКА

бл. п. ЛІДА ВІРА КЛЮФАС

на 47-му році свого богобоязливого й трудолюбивого життя.

Покійна була активною членкою Уладу Пластових Сеньйорів, Мішаного Хору Свято-Миколаївської Парафії та Управи Батьківського Гуртка Музичного Інституту ім. М. Лисенка.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відправилися в заведенню Кардинала та у Свято-Миколаївській Церкві в Торонто, а Тіло Покійної похоронено на кладовищі Парк Лови.

Молитов за Спокій Душі Покійної прохають у глибокому смутку:

ОЛЕКСАНДЕР — чоловік
ЮРІЙ, ІГОР, НАТАЛКА, ТЕТЯНА, БОГДАН, ОРЕСТ і ДАНИЛО — діти
МИРОСЛАВА ДУБЛЯНИЦЯ — мама
МАРКІЯНА ГУЗАР, ДАРІЯ (сестра Студитка) і МАРТА ХОМИН з чоловіком МИРОСЛАВОМ та дітьми: МИРОСЛАВОМ, РОМАНОМ, ОЛЕГОМ й АННОЮ — сестри
ЯРОСЛАВА КЛЮФАС — теща
МИКОЛА КЛЮФАС — стрийко
д-р ВАСИЛЬ ВИТВИЦЬКИЙ — вуйко з Родиною
ДАНИЛО БЕРЕЗОВСЬКИЙ — вуйко з Родиною
ОСИП СЛИВИНСЬКИЙ — вуйко з Родиною
ОРЕСТ КЛЮФАС — шваґер з Родиною
ЛІДА ГОРИНЬ — шваґерка з Родиною
д-р ОЛЕГ і д-р БОГДАН ВОЛЯНСЬКІ — кузени з Родинами
РОМАН ДУБЛЯНИЦЯ — кузен з Родиною
ЄВГЕН ЛУКІЯНОВИЧ — кузен з Родиною
та ближча й дальша Рідня в Україні, Канаді, ЗСА й Австралії

Замість квітів на могилу Покійної, прохаємо складати пожертви на Український Католицький Університет у Римі.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу бл. п. ред. ІВАНА СТАВНИЧОГО на АЛЬМАНАХ СТАНІСЛАВІВЩИНИ 10.00 долярів склала

Климентина КУЛЬЧИЦЬКА

Замість квітів на свіжу могилу св. п. СЕМЕНА О. ШИРАЯ Батька нашої подруги Валі, „Стежинки"; згідно з бажанням опечаленої Родини — складаємо 25.00 долярів на нову Православну Церкву св. Покрови в Ню Гейвен, Конн.

Пл. сен. Василька і Богдан ДАНКО

З глибоким жалем повідомляємо Членів Спілки Визволення України й Українське Громадянство, що дня 27-го січня 1974 року, на 77-му році життя помер у Чикаґо, Ілл., ЗСА

Д-Р МИХАЙЛО ЮРІЙОВИЧ КУЛЬЧИЦЬКИЙ (М. ТРИХРЕСТ)

член Світової Ради Спілки Визволення України й член Ради Директорів організації Американці за Визволення Поневолених Націй; безкомпромісовий самостійник, співредактор пресового видання СВУ „Місія України", автор Маніфесту Християнського Націоналізму.

Зі смертю проф. М. Кульчицького Спілка Визволення України втратила одного зі своїх найактивніших провідних членів; досконалого знавця підсовєтських відносин з власного пережиття й досвіду; невтомного суспільно-громадського й політичного діяча на зовнішньо-українському відтинкові.

Горем прибитій дружині Марії Кульчицькій й синові Любомирові з Родиною, висловлюємо наше глибоке співчуття.

ПОХОРОН відбувся 30-го січня 1974 року з Української Православної Церкви св. Тройці на цвинтарі в Елмвуд-Чикаґо, Ілл.

Хай Американська Земля, Дорогий наш Друже і Побратиме, буде Тобі легкою!

ПРЕЗИДІЯ СВІТОВОЇ РАДИ СВУ
ГОЛОВНА УПРАВА СВУ

ПАМ'ЯТІ ЯРОСЛАВИ МУЗИКОВОЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

на визначного біолога д-ра Максима Музики, стала провідною реставраторкою в Національному Музеї; одночасно вона почала передавати свій досвід іншим — С Паращуковій, М. Драгановї, Я. Пастернакові, що самі незабаром стали добрими знав цями і практиками музейно реставраційної роботи. Дуже активна в багатьох мистецьких ділянках — маляр стві, графіці, текстилі, пля каті (плякат З'їзду Союзу Українок у Станиславові 1934 р.), емалії та ін., Музикова кількома наворотами навідувалася до мистецьких центрів Европи і в Париж деякий час студіювала у школі визначного французького конструктивіста Андре Лота.

Коли 1931 р. заходами П Ковжуна, М. Осінчука, Я Музикової, В. Січинського і автора цих рядків постала у Львові Асоціяція Незалежних Українських Мистців Музикова перебрала на себе велику частину організаційної роботи, роздобувала кошти на видання журналу „Мистецтво" (1932-36), допомагала в організації виставок і швидко очолила АНУМ як її голова. До війни АНУМ влаштувала низку важливих виставок у Львові (на I виставці АНУМ-у було до 2 500 глядачів) та за кордоном. Тоді з великим успіхом через музеї і бібліотеки Праги, Берліну, Риму, Неаполю й інших міст пройшла виставка української графіки. Після другого зайняття Львова советськими військами їй цього не даровано і вона була заслана на 8 років до Казахстану. Звідти повернулася вона до Львова щойно після смерти Сталіна і з давньою енергією кинулася до мистецької праці.

Передусім, вона наново розбудувала свою колекцію народного мистецтва й ікон, створивши в себе дома наче великий музей. Вона далі працювала в малярстві і виконала серію дереворитів але особливо зосередила свою увагу на емалії, ставши в цій ділянці майже унікальним в Україні мистцем Мистецтво емалії пізнала вона в іншого нашого спеціяліста в цій ділянці, теж анумівця, Марії Дольницької, яка в середині 30-их рр. приїздила з Відня до Львова вести там фахові курси цієї мистецької техніки. Емалії Музикової добули їй велике признання, їх виставлювано не тільки у Львові, а й у Києві, на окрему власну виставку запросили її теж мистецькі кола Москви. Туристів, що приїздили з-закордону, при оглядинах Львова водили до мистецької робітні Музикової показати її мистецькі збірки та, особливо, її емалії. Це з нагоди таких туристичних зустрічів вона зуміла мені передати одну з своїх емаль, а іншим разом альбом своїх дереворитів. І завжди просила тільки одного: передавати їй, як тільки можливо, новини світового мистецтва — фото, каталоги, невеликі видання. І часто згадувала „героїчну добу" АНУМ-у, коли то ми, майже без ніяких засобів, вміли влаштовувати крайові і закордонні виставки високої кляси, видавати журнал і люксусові монографії, і взагалі серед уже прислівної „галицької біди" творити мистецтво не гірше від того, що його тоді творили державні народи.

Ярослава Музикова

Ярослава Музикова жила мистецтвом повно і всеціло, не знаючи того частого для сучасного мистця роздвоєння, що його дає теорія модернізму, як заперечення минулого. Увесь її модерний світ випливав із знання і любови минулого, в якому корінилося все сучасне. Це було й основою „бойчуківського" українського мистецького стилю, на перший погляд ніби консервативного, а в дійсності революційного своїм безкомпромісовим вирізненням суто мистецьких вартостей минулого й сучасного та їх синтези. Тут Музикова була послідовником Бойчука, усі твори якого совєтський режим в Україні постарався вже знищити.

З Я. Музиковою відійшла прегарна людина і глибокий мистець, до творчости якого, як до дороговказів, не раз ще будуть повертатися майбутні ґенерації українських мистців.

С. Гординський

Михайло Данилишин з Арґентини...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ці в інших, сусідніх південноамериканських країнах, Михайло Данилишин недавно відбув поїздки до Параґваю і Уруґваю. Запланована теж його поїздка до Бразилії. Відносини серед української громади в Арґентині М. Данилишин оцінює дуже оптимістично в переконанні, що українська громада пішла правильним шляхом полагодження усіх спірних питань способом узгіднення, а не конфронтації чи взаємного поборювання одні одних. Перед українською спільнотою, об'єднаною в Українській Центральній Репрезентації, яку сьогодні очолює Василь Косюк, є майбутнє, якщо враховувати ще й ту обставину, що від часу встановлення в Арґентині Екзархату з Владикою А. Сапеляком на чолі також на церковному відтинку наступив підйом і пожвавлення праці. „Ми маємо також і свої труднощі, каже гість, як і всі українські громади в західньому світі, але без труднощів не було б життя". Дбаючи про виховання молоді, українці в Арґентині спромоглися закупити дві молодечі оселі „Веселку" і „Калину", для таборування і інших користей молодечих організацій Пласту і СУМ-у. Не занедбаний також економічний сектор. Існують і добре просперують уж три українські кооперативи — „Фортуна", „Відродження" і „Тризуб". Михайло Данилишин, який залишається на терені Америки до кінця лютого, має на меті відвідати ще ряд українських установ і організацій, щоб познайомитися з їхньою працею і обмінятись досвідом, який повезе і передасть, разом з привітом, від братів з „півночі", українцям Арґентини.

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКОВНИХ ПРИМІЩЕНЬ В ТРЕНТОНІ

Церква св. Юрія - Переможця в Трентоні, Н. Дж посвятить в неділю, 17-го лютого ц. р., свої новозбудовані церковні приміщення. Акту посвяти довершить Митрополит Владика Мстислав в сослуженні духовенства. Урочистість розпічнеться о год. 10-ій перед полуднем, а бенкет о год. 1-ій по полудні. Після бенкету, о год. 5-ій, відбудеться баль.

Балетмайстер Василь Авраменко інформує про фільм із Другого СКВУ

Джерзі Сиiті, Н. Дж. — Під час недавніх відвідин редакції „Свободи", відомий балетмайстер і кінопродуцент Василь Авраменко поінформував про фільм із Другого Світового Конгресу Вільних Українців і поділився враженнями з його минулорічних відвідин Ізраїлю. Маєстро Авраменко сказав, що з його ініціятиви та за його заходами Богдан Солук та Петро Шелепюк знімали перебіг цілого Другого СКВУ, який відбув свої наради в Торонті, Канада, від 1-го до 5-го листопада минулого року. Балетмайстер Авраменко поінформував, що незабаром поїде до Голівуду, Каліфорнія, щоб полагодити деякі справи, зв'язані з цим фільмом. Фільм тепер викінчується в одній фільмовій лябораторії Голівуду. Опісля В. Авраменко плянує повести викінчений фільм до Торонта, де Секретаріят СКВУ має його переглянути та рішити, які частини відкинути, а що варта б додати. Тоді також має бути постановлено, коли й де висвітлював цей фільм для публіки, сказав В. Авраменко. Він також розказав, що під час відвідин столиці Канади, Оттави, в листопаді м. р. був на приватній авдієнції в прем'єр-міністра П'єра Трудо, який побажав йому багато успіхів у наступному році.

Як вже інформовано в „Свободі", Василь Авраменко в травні минулого року відвідав Ізраїль. Під час свого перебування там взяв участь у св'яткуваннях 25-річчя Ізраїльської Держави в дні 7-го травня. З рук Тедді Колека, посадника Єрусалиму, одержав тоді ювілейну медалю, апід час паради вулицями міста відтанцьовував „своїми старими ногами" гопака. Цей його виступ був фільмований та рівнож переданий ізраїльським телебаченням. Після відвідин Ізраїлю маєстро Авраменко відвідав багато країн Европи, де висвітлював українські фільми власної продукції, а також низку ізраїльських фільмів.

Балетмайстер В. Авраменко на зустрічі з канадським прем'єр-міністром П'єром Трудо. Зустріч відбулася в листопаді м. р.

Маестро В. Авраменко та комішенер поліції міста Єрусалиму під час святкувань 25-річча Ізраїльської Держави в дні 7-го травня м. р.

НЮ ЙОРК УРОЧИСТО ВІДЗНАЧИВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

шин, Б. Синенко, О. Декайло і Я. Коваль.

Святочну промову виголосив проф. Є. Федоренко, який з перспективи 56 років зробив аналізу і висновок визвольних змагань, схарактеризувавши при тому і сьогоднішні змагання українського народу та закликаючи всіх українців до пожвавлення акцій в оборону політичних в'язнів, що сьогодні перебувають в московських тюрмах і концтаборах.

В другій частині мистецької програми виступили знову дівочий ансамбль „Верховинці", артистка В. Калин-Маглмет рецитувала монтаж „Україна є, була й буде" — О. Олеся і Л. Храпливої; М. Кокольська-Мусійчук, солістка Ню Йорк Сіти Опери, проспівала: „Гей тополі мої" — Кос-Анатольського, „Нехай і так" — Соневицького і „Пісню" — А. Гнатишина та вже згаданий хор „Прометей" якого вкінці публіка оваційно вітала, виконав ще: „Думу про вірність" — М. Длябоги і „Хор бранців" — М. Лисенка. Солісти в хорі: В. Карпинич і З. Чорнобіль. Хорові акомпаньювала Галя Мазурок, солістці д-р І. Соневицький, а ансамблеві танцюристів оркестра „Верховинці". Академію підготовляв імпрезовий референт Ст. Чума.

Розпочату хором пісню „Не пора" підхопили присутні і цією піснею закінчено Свято Державности.

СПОРТ

ФУТБОЛЬНИЙ СІМКОВИЙ ІНДОРТУРНІР.

„Крила"—„Кікерс" 3:0 (0:1)
„Леви"—„Ютс" 3:0 (1:0).

Чикаго, Іллиной. — Традиційний сімковий футбольний індортурнір відбувається в кожну п'ятницю вечора у закритій залі в Чикаго Евеню Арморі під адресою 234 Іст Чикаго Евеню. Сімковий індортурнір почався в п'ятницю 4-го січня і триватиме до п'ятниці 15-го березня, включно. Турнір починається о 6-ій год. вечора показовими змаганнями двох дружин юнаків, чи доросту. Головні змагання починаються о год. 6.30, а останні о год. 10.35 вечора. У цьогорічному індортурнірі беруть участь 16 дружин сеньйорів, які поділені на дві секції: червону і синю (8 дружин у кожній секції). Кожна дружина грає лише одні змагання у кожну п'ятницю тільки з дружиною з цієї самої секції. Змагання тривають 30 хвилин з двохвилинною перервою.

Змагання дружин з цієї самої секції закінчаться у п'ятницю 15-го лютого. Потім у чотири інші п'ятниці, 22-го лютого, 1-го, 8-го і 15-го березня відбудуться змагання чемпіонів і віцечемпіонів двох секцій й інші показові змагання.

Квитки на індортурнір можна купувати по зниженій ціні в сумі два доляри (при касі два і пів) в домівці кожної дружини, яка є учасником сімкового індортурніру. Кожне спортове товариство, якого дружина бере участь у турнірі мусить продати 50 квитків на кожні змагання, бо, якщо не продасть своїм симпатикам, мусить заплатити гроші до індортурніру зі своєї власної каси. Члени й симпатики УАСТ „Леви" можуть й повинні купувати квитки вступу у своїй власній домівці від години 6-ої кожного вечора крім понеділка при 2353 В. Чикаго Евеню.

П'ятниця 18-го січня
„Крила"—„Кікерс" 0:3 (0:1)

Сумівські „Крила" з осередку ім. Миколи Павлушкова стрінулися в третіх змаганнях вечора о год. 7.40 із німецькою дружиною „Кікерс". У перших 15-ох хвилинах перемагали „Крила" німців відношенням наріжних стрілів 4:1 у свою користь, але не всилі були здобути німецьких воріт. У других 15-ох хвилинах перевагу мали „Кікерс" із відношенням наріжняків 5:2 у їх користь. Ворота для переможців стрілили Гаррі Пальмер 2 і Християн Сотірів 1. Найкращим змагуном „Крил" був їх воротар Карльос Сальвадор, який оборонив сім сильних стрілів, а зокрема два стріли в 14-ій хвилині, два наріжняки в 20-ій і 24-ій хвилині і в 28-ій хвилині кинувся під ноги німецькому напасникові. Сумівські „Крила" не мають атаки, яка в 30-ох змаганнях не стрілила ані одних воріт своїм противникам. Єдині ворота для Крил у змаганнях з дружиною Литовців у п'ятницю 4-го січня стрілив оборонець і тренер дружини Тарас Бідяк. Змагання „Крила" — „Кікерс" суддював Петро Стецько. Склад Крил: Карльос Сальвадор, Андрій Іванюк, Відяк, Гулик, Михайло, Іванюк, Тоні Сальвадор, Лещюк, Шленкер, Петраш, Дикий і Дудзяк.

„Леви" — „Ютс" 3:0 (1:0).

Футбольна дружина УАСТ „Леви", — минулорічні чемпіони сімкового індортурніру, стрінулися о год. 10.35 вечора в останніх змаганнях із сербською дружиною „Ютс" та перемогла їх рахунком 3:0 і тим самим „Леви" відплатилися сербам за єдину поразку 1:2 в сімковому індортурнірі 1973-го року. Цим разом „Леви" ввесь час атакували та обстрілювали їхні ворота, в результаті, здобуваючи ворота зі стрілів Андрущишина (2) і Іваника (1). Відношення наріжняків 3:3. Суддя: Богдан Фостяк.

Склад Левів: Вінтер, Скороход, Крат, Шефер, Андрущишин, Іваник, Грін, Підковірів і Яворський.

Петро Головатий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
17-го ЛЮТОГО 1974 р.

ЧИКАГО, Ілл. Річні збори В-ва св. Юрія о год. 1-ій по пол. в залі при 843 Н. Вестерн Аве. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи на 1974 р., як рівно ж вибір делеґатів і їх заступників на 28 Конвенцію УНС. Проситься членство прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Б. Кашуба, предс., Ф. Денеґа, кас., М. Семків, фін. секр.

ТАРЗАН, Ч. 7068. Тарзан вимагає пояснення

Після виснажливої ночі знеможені друзі радо вітають передишку в прохолоді та спокою поляни серед джунґлів...

Але Тарзан порушує мовчанку...

Тепер, молодий чоловіче, я хочу почути цілу історію!

Ой, ой! Отже, я проходжувався...

...Говори правду, Іто!.. А то покладу тебе на коліно та виконаю свій „жертовний ритуал"!...

Так є! Мені було так скучно без тебе, що я вирішив покинути Момбузі!.. Крім того, я ненавидів школу — Крім того, щоб жити в джунґлях, то не треба бути аж таким мудрим!..